Камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 218 (5051) ВЕРАСНЯ 29 СУБОТА 1934 г. год выдання XVII

Пралетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

АБ УЗНАГАРОДЗЕ ЭКІПАЖА САМАЛЁТА РД

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР пастанаўляе:

За праяўленне геройства і самаадданую работу ў дасягненні сусветнага рэкорда ў палёце па крывой на адлегласці 12.411 кілометраў на працягу 75 гадзін без пасадкі прысвоіць камандзіру экіпажа РД, заслужанаму лётчыку тав. ГРОМАВУ М. М. званне героя Савецкага Саюза.

УЗНАГАРАДЗІЦЬ ОРДЭНАМ ЛЕНІНА ЎВЕСЬ ЭКІПАЖ САМАЛЁТА РД:

заслужанага лётчыка тав. ГРОМАВА М. М.

лётчыка-інжынера тав. ФІЛІНА А. І.

лётчыка-штурмана тав. СПІРЫНА І. Т.

СТАРШЫНЯ ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР А. ЧАРВЯКОЎ.

САКРАТАР ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР А. ЕНУКІДЗЕ.

Масква, Крэмль. 28 верасня 1934 г.

БССР ВЫКАНАЛА ТОЛЬКІ 13 ПРОЦ. ПЛАНА ЗДАЧЫ ІЛЬНАПРАДУКЦЫІ

САМАСУПАКОЕНАСЦЬ, АДСУТНАСЦЬ АПЕРАТЫЎНАГА КІРАЎНІЦТВА ПЕРААПРАЦОЎКАЙ І ІЛЬНАЗДАЧАЙ—ПРЫЧЫНЫ ГАНЕБНЫХ ТЭМПАЎ ЗАГАТОВАК ІЛЬНУ І ТРАСТЫ

ВЫШЭЙ ТЭМПЫ ЗАГАТОВАК! НА ІЛЬНАЗАГАТОЎКАХ ПРАВЯРАЕЦЦА БОЕЗДОЛЬНАСЦЬ ПАРТЫЙНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ

АБ ХОДЗЕ ЗАГАТОВАК ІЛЬНАПЕНЬКАПРАДУКЦЫІ

Пастанова Бюро ЦК КП(б)Б

Дзве апошнія пяцідзёнкі — на 20 і 25 верасня далі прырост па ільнавалакну ўсяго 4,4 проц., па ільнасемі — 9 проц. і па пяньцы — 0,4 проц.

Тэмпы загатовак зусім не забяспечваюць разгортвання загатовак і своечасовага выканання плана.

Раёны Чачэрскі, Нараўлянскі, Клічаўскі, Старадарожскі і інш. яшчэ зусім не прыступілі да загатовак ільнавалакна; Мсціслаўскі, Быхаўскі, Чырвонапольскі і інш. недапушчальна цягнуць са здачай ільнасемя.

ЦК лічыць, што гэта магло атрымацца толькі ў рэзультаце таго, што, па-першае, Белзаготлён і яго сістэма на месцах, ільнатрэст і заводы і Белкаапсаюз не ўзялі ў свае рукі справу загатовак, не разгарнулі аператыўнага кіраўніцтва загатоўкамі, не адчуваюць прамой і непасрэднай адказнасці за план.

Па-другое, зямельныя органы ў раёнах і НКЗ недастаткова арганізуюць справу хутчэйшай і добраякаснай апрацоўкі ільну.

Па-трэцяе, у цэлым радзе раёнаў пасля выканання хлебаздачы наступіла яўнае самасупакаенне.

РК, РВК, палітаддзелы недастаткова рашуча патрабуюць ад партыйна-савецкіх і загатоўчых арганізацый большэвіцкай работы па ільназагатоўках і самі аслабілі кіраўніцтва гэтым адказнейшым участкам работы.

1. ЦК лічыць зусім нецярпімым падобнае становішча з загатоўкай ільну і абавязвае РК, палітаддзелы і РВК у бліжэйшую-ж пяцідзёнку намеціць рад мерапрыемстваў, якія-б забяспечылі рашучы пералом у ходзе ільнапеньказагатовак.

У прыватнасці неабходна:

а) У кожным калгасе, асабліва ільнаводчых раёнаў, перавесці на ільнаапрацоўку не менш 50 проц. рабочай сілы.

б) Забяспечыць сканчэнне арганізацыі мяльна-трапальных пунктаў і выраб непасрэдна ў калгасах трапальных агрэгатаў не пазней 30 верасня г.г.

в) Устанавіць сістэматычны нагляд і кантроль прыёмачных пунктаў Заготільна і ільназаводаў з пункту гледжання правільнасці вызначэння нумарнасці прымаемых валакна і трасты.

Спецыяльна намеціць для гэтага членаў бюро РК і прэзідыума РВК.

г) Арганізаваць праз апарат райза штодзенную праверку ходу пад'ёму ільну са сцелішч, каб не дапусціць пералежкі ільну.

2. ЦК лічыць зусім недапушчальнымі адносіны дырэкцый прадпрыемстваў, якім даручан выраб частак ільнатрапалкі «Гарлачова», да выканання заказу і абавязвае НКЗ, пад адказнасць тав. Савостава, а таксама т. Папе (Белдрэў) і т. Левіна (Белметалтрэст) устанавіць нагляд за вырабам і адгрузкай не пазней 1-га кастрычніка драўляных частак Бабруйскім і Гомельскім лесакамбінатамі і металічных частак заводамі Гомсельмаш, «Комунар» і імя Варашылава.

3. За зусім недастатковае кіраўніцтва ільназагатоўкамі ў Чачэрскім раёне, у рэзультаце чаго апошняя пяцідзёнка не дала ніякага прыросту, абвясціць вымову нам. сакратара Чачэрскага РК т. Юрчанка і старшыні РВК тав. Падрэцкаму.

4. Папярэдзіць партсавецкае кіраўніцтва Быхаўскага, Шклоўскага, Клічаўскага і Мазырскага раёнаў, што на наступным бюро будуць разгледжаны рэзультаты пяцідзёнкі спецыяльна па гэтых раёнах, як найбольш адстаючых.

5. Абвясціць вымову заг. Заготлён Бялыніцкага раёна тав. Новіку за дрэнную арганізацыю справы ільназагатовак, папярэдзіўшы тав. Новіка аб тым, што Бюро ЦК па ходу справы загатовак у наступную пяцідзёнку будзе судзіць аб далейшай яго рабоце.

6. Даручыць НКЗ спецыяльна праверыць работу загадчыкаў райза Гомельскага і Крупскага раёнаў па пад'ёму са сцелішч ільну і прыцягнуць іх да адказнасці.

Даручыць тав. Кузьміну расследаваць факты непрыняцця ільназаводамі кудзельнай трасты, прывезенай калгасамі ў кошт плана ў Дрысенскім, Лёзненскім і Рагачоўскім раёнах.

Абавязаць у той-жа час РК узмацніць здачу турбіннай трасты на ільназаводы.

7. ЦК звяртае ўвагу райкомаў, РВК на тое, што аднаасобны сектар фактычна не прыступіў да здачы ільну.

ЦК абавязвае райкомы і РВК забяспечыць арганізацыю справы першачнай апрацоўкі і здачы ільну аднаасобным сектарам, прымацаваўшы з райактыва па сельсоветах адказных работнікаў, на якіх ускласці сістэматычны нагляд і дапамогу сельсоветам у справе здачы ільну аднаасобнікамі.

8. Лічыць неабходным у рапаючыя раёны па ільну выезд членаў Бюро ЦК, членаў і кандыдатаў ЦК тэрмінам на 5 дзён для праверкі і дапамогі раёнам у арганізацыі справы ільнаапрацоўкі і здачы ільну і пянькі.

9. Даручыць тав. Валковічу канчаткова ўстанавіць раёны і тэрмін выезду.

У дзень злёта ільнатрапальшчыц Лёзненскага раёна 21 верасня быў арганізаван чырвоны абоз па здачы трасты дзяржаве.

НА ЗДЫМКУ: прыбыццё чырвонага абоза і здача ільнапрадукцыі.

Ход загатоўкі ільнапрадукцыі, пад'ёму ільну са сцелішч, зяблевага ворыва, сіласавання, уборкі і загатоўкі бульбы і мясапаставак па БССР

на 25 верасня 1934 г. (ў процантах)

№№ п. п.	РАЁНЫ	Загатоўлена ільнапрадукцыі ў перавозе на валакно	Сярэдні нумар валакна па плану	Сярэдні нумар зданага валакна	Сярэдні нумар ільнатрасты па плану	Сярэдні нумар зданай трасты	Паднята ільну са сцелішч	Узнята зябліва	Засілсавана	Убрана бульбы	Бульбы загатоўлена	Выканан план мясапаставак
1.	Сенненскі	51,8	9,0	11,0	1,57	1,6	100,0	12,8	129,3	50,1	60,6	45,5
2.	Аршанскі	49,7	10,0	10,6	1,5	1,5	100,0	94,7	132,7	84,5	83,2	60,6
3.	Дрысенскі	36,5	8,0	13,9	1,55	1,5	80,0	13,8	88,2	33,0	43,1	120,6
4.	Лёзненскі	29,9	10,0	9,5	1,57	1,5	75,1	16,5	83,0	36,1	49,2	38,3
5.	Асвейскі	27,7	7,0	7,0	1,28	1,5	78,9	9,1	79,9	46,4	64,7	72,8
6.	Бешанковіцкі	25,3	8,3	7,8	1,49	1,4	88,1	17,4	102,1	56,8	60,0	47,6
7.	Полацкі	24,6	8,5	9,8	1,51	1,4	80,1	18,3	93,9	51,8	45,0	81,0
8.	Касцюковіцкі	18,7	8,0	9,4	1,28	1,3	72,1	31,0	104,4	57,5	74,0	54,6
9.	Цэрахаўскі	16,9	7,0	7,0	1,07	1,3	76,9	34,8	95,3	65,5	50,7	58,9
10.	Шклоўскі	14,4	10,0	8,3	1,57	1,5	76,0	18,2	88,2	49,6	76,9	64,5
11.	Горацкі	14,2	8,8	8,6	1,47	1,2	60,0	29,2	63,9	40,1	68,3	74,6
12.	Крычаўскі	10,5	8,0	10,0	1,29	1,4	62,7	39,4	142,4	35,9	58,0	69,6
13.	Чавускі	10,0	9,5	8,4	1,55	1,4	73,4	25,2	181,5	53,2	74,4	60,5
14.	Гарадоцкі	9,9	9,0	8,3	1,49	1,4	64,3	21,3	75,4	59,0	67,2	72,7
15.	Мсціслаўскі	9,7	8,0	9,9	1,50	1,8	60,4	16,3	79,4	36,9	52,4	49,1
16.	Чырвонапольскі	9,3	7,5	7,0	1,26	1,3	59,4	7,0	76,0	49,4	53,2	38,8
17.	Рагачоўскі	8,8	8,0	6,9	1,28	1,2	100,0	54,0	85,6	68,0	53,5	63,5
18.	Сіроцінскі	8,7	8,5	7,3	1,48	1,4	45,6	19,4	140,9	55,0	59,5	95,1
19.	Суражскі	8,4	9,5	10,3	1,52	1,3	54,7	24,3	108,3	66,5	48,6	77,2
20.	Прапойскі	8,3	7,0	10,6	—	—	100,0	59,7	107,3	68,3	48,7	50,9
21.	Бабруйскі	8,2	7,5	—	1,23	1,3	43,9	39,2	79,9	55,1	49,9	70,1
22.	Пухавіцкі	8,1	8,0	—	1,05	1,4	45,4	31,0	104,4	34,7	44,1	62,7
23.	Чашніцкі	7,9	8,5	9,0	1,46	1,3	87,0	12,6	78,5	53,0	76,1	48,6
24.	Чэрыкаўскі	7,4	8,0	8,0	—	—	78,2	44,9	200,1	52,4	82,9	68,3
25.	Расонскі	7,1	9,0	10,0	1,55	1,4	84,1	7,6	59,5	45,3	40,9	48,0
26.	Талачынскі	6,5	9,0	9,6	1,46	1,4	66,9	21,0	108,9	54,9	57,0	57,9
27.	Менскі	6,0	8,0	8,0	—	—	93,1	40,6	112,1	67,1	64,7	66,7
28.	Крупскі	6,0	7,5	—	1,32	1,4	66,7	22,3	104,1	56,7	62,0	91,3
29.	Лепельскі	4,7	8,9	9,2	1,48	1,7	48,0	14,1	79,9	51,5	40,1	29,9
30.	Уваравіцкі	4,2	8,0	—	1,37	1,4	48,3	16,9	102,2	63,1	55,2	65,9
31.	Магілеўскі	3,9	9,0	9,8	1,4	1,3	80,2	50,1	103,9	75,6	57,9	48,0
32.	Ушацкі	3,8	8,2	7,1	1,44	1,5	58,8	13,1	131,9	76,1	54,5	61,0
33.	Клімавіцкі	3,2	7,5	9,0	—	—	41,7	26,1	65,7	12,7	49,6	63,4
34.	Чырв.-Слабодскі	2,9	8,0	9,0	—	—	59,2	59,2	100,6	68,3	87,2	81,1
35.	Веткаўскі	2,8	7,5	7,9	—	—	67,5	32,9	73,8	62,1	49,4	48,6
36.	Кармянскі	2,2	7,5	—	1,24	1,2	75,8	21,8	101,1	64,3	51,4	68,6
37.	Старобінскі	2,1	8,0	9,6	—	—	36,8	33,9	73,1	51,7	53,3	106,5
38.	Дзяржынскі	1,9	7,5	8,0	—	—	23,7	45,4	89,6	40,1	37,4	97,0
39.	Лагойскі	1,9	7,0	7,9	—	—	47,3	38,1	90,3	42,0	31,7	58,6
40.	Барысаўскі	1,7	7,5	8,1	—	—	70,8	86,2	104,9	77,4	70,4	59,9
41.	Слуцкі	1,7	9,5	9,7	—	—	40,0	62,7	106,8	73,9	80,3	87,5
42.	Б.-Кашалеўскі	1,6	7,5	9,5	—	—	64,0	41,5	154,6	69,0	40,9	85,6
43.	Бялыніцкі	1,6	8,0	10,3	—	—	68,2	36,0	149,8	90,0	63,1	57,4
44.	Бярэзінскі	1,6	7,5	9,3	—	—	48,4	54,5	115,7	58,6	43,4	84,7
45.	Быхаўскі	1,3	8,5	10,2	—	—	70,3	34,3	76,8	51,2	48,9	79,6
46.	Тураўскі	1,3	7,0	10,0	—	—	30,3	55,9	108,1	66,3	69,7	66,4
47.	Лоеўскі	1,2	7,0	8,0	—	—	100,0	33,2	76,2	48,7	19,9	67,2
48.	Дубровенскі	1,0	8,0	10,9	—	—	49,2	33,1	91,2	47,5	69,6	66,7
49.	Жлобінскі	0,8	7,5	10,3	—	—	36,1	32,6	100,8	62,2	53,5	58,4
50.	Плешчаніцкі	0,8	7,0	10,9	—	—	99,8	23,6	106,8	40,7	35,5	77,3
51.	Любаньскі	0,8	8,0	8,0	—	—	85,1	75,1	97,6	84,0	89,7	92,9
52.	Камарынскі	0,7	7,0	6,0	—	—	48,1	32,2	73,2	47,1	66,6	92,8
53.	Брагінскі	0,7	8,0	9,0	—	—	56,6	7,5	77,8	43,2	40,8	82,5
54.	Уздзенскі	0,6	7,5	8,4	—	—	16,7	45,4	75,0	51,6	47,0	129,3
55.	Ельскі	0,5	7,0	7,5	—	—	19,3	34,6	89,5	62,1	48,9	78,5
56.	Капыльскі	0,5	8,5	9,2	—	—	24,4	43,7	102,9	49,0	76,9	81,2
57.	Чэрвеньскі	0,5	7,5	8,0	—	—	43,3	24,1	98,4	55,1	54,9	79,7
58.	Смалявіцкі	0,5	7,0	8,0	—	—	59,9	29,4	106,3	53,4	67,9	76,2
59.	Чачэрскі	0,4	7,0	8,2	—	—	54,4	8,2	84,1	52,4	43,0	87,7
60.	Бягомльскі	0,4	7,0	7,0	—	—	21,5	41,9	109,6	59,7	46,1	62,9
61.	Лельчыцкі	0,4	7,0	6,0	—	—	38,5	31,7	102,5	73,0	48,7	77,1
62.	Хойніцкі	0,3	7,5	10,0	—	—	79,3	44,0	70,9	77,1	54,5	44,8
63.	Рэчыцкі	0,2	7,5	8,6	—	—	36,6	17,4	81,1	82,1	54,1	50,7
64.	Мазырскі	0,1	7,5	10,5	—	—	29,1	41,1	101,9	62,9	47,9	61,4
65.	Клічаўскі	0,07	7,0	7,0	—	—	71,2	49,6	89,6	73,3	58,6	73,4
66.	Петрыкоўскі	—	—	—	—	—	41,2	66,9	67,4	66,6	51,7	76,4
67.	Ст.-Дарожскі	—	—	—	—	—	8,5	49,9	58,1	50,2	44,0	122,4
68.	Заслаўскі	—	—	—	—	—	22,7	43,1	78,7	45,1	45,4	66,8
69.	Парыцкі	—	—	—	—	—	17,8	30,7	96,5	55,9	40,8	74,6
70.	Асіпавіцкі	—	—	—	—	—	14,0	30,1	105,0	40,2	44,1	101,5
71.	Глускі	—	—	—	—	—	17,7	27,9	89,5	46,6	51,6	82,8
72.	Жыткавіцкі	—	—	—	—	—	30,2	26,5	94,8	60,7	36,7	54,1
73.	Гомельскі	—	—	—	—	—	18,3	26,1	59,3	78,3	55,1	62,9
74.	Віцебскі	—	—	—	—	—	69,9	21,4	94,4	55,4	37,9	66,8
75.	Нараўлянскі	—	—	—	—	—	25,5	17,3	70,1	62,4	50,4	79,4

ПАСТАНОВА КАМІСІІ ПА СПАБОРНІЦТВУ З ЗАХОДНЯЙ ВОБЛАСЦЮ

Сцяг ЦК КП(б)Б і СНК БССР пакінуць за Аршанскім раёнам.

Кандыдатамі на атрыманне сцяга пакінуць Менскі, Слуцкі і Барысаўскі раёны. У апошні раз папярэдзіць кіраўніцтва Слуцкага і Барысаўскага раёнаў аб тым, што калі ў бліжэйшую пяцідзёнку яны не ліквідуюць свайго адставання ў апрацоўцы і здачы ільнапрадукцыі, яны будуць зняты з кандыдатаў на атрыманне сцяга. Асабліва папярэдзіць Барысаўскі раён аб неабходнасці ўзняцця тэмпаў мясапаставак, Слуцкі раён—аб ліквідацыі яго адставання па пад'ёму трасты са сцелішч.

Камісія адзначае, што занясенне Менскага і Аршанскага раёнаў на ўсесаюзную чырвоную дошку ўскладае на кіраўніцтва гэтых раёнаў асаблівую адказнасць за яшчэ большае ўзмацненне тэмпаў у выкананні ўсіх палітычна-гаспадарчых работ.

Адзначыць, што і за гэту пяцідзёнку ні адзін з раёнаў ільнаводчай зоны не заваяваў права на атрыманне сцяга ЦК і СНК. Кандыдатамі на атрыманне сцяга пакінуць Дрысенскі і Сенненскі раёны. Папярэдзіць у апошні раз кіраўніцтва Дрысенскага раёна, што калі яно не даб'ецца рашучага ўзняцця тэмпаў уздыму зябліва, уборкі і бульбаздачы, кіраўніцтва Сенненскага раёна, што калі яно не даб'ецца рашучага зруху ў мясапастаўках, уздыму зябліва і павышэння тэмпаў уборкі і загатоўкі бульбы, яны будуць зняты з кандыдатаў на атрыманне сцяга.

Камісія адзначае, што ўздым ільну са сцелішч усё яшчэ праходзіць нездавальняюча. З ільнаводчых раёнаў асабліва адстаюць Дубровенскі, Горацкі і Гарадоцкі. Пагроза пералежкі ільну не ліквідавана ў Сіроцінскім, Лёзненскім, Лепельскім, Шклоўскім і Полацкім раёнах.

Камісія адзначае, што Віцебскі і Гомельскі раёны маюць усе магчымасці быць у радах перадавых па перапрацоўцы і здачы ільну. А між тым гэтыя раёны нават не прыступілі да здачы ільнапрадукцыі. Камісія папярэджвае кіраўніцтва гэтых раёнаў, што калі ў бліжэйшую пяцідзёнку яны не даб'юцца належнага зруху, яны будуць залічаны кандыдатамі на чорную дошку.

Камісія адзначае, як недапушчальнае з'явішча, тое, што Петрыкоўскі, Старадарожскі, Заслаўскі, Парыцкі, Асіпавіцкі, Глускі, Жыткавіцкі і Нараўлянскі раёны не прыступілі да здачы ільнапрадукцыі і пастанаўляе занесці іх на чорную дошку.

ВЫКАНАННЕ СЕЛЬСКА-ГАСПАДАРЧЫХ РАБОТ ПА БССР

на 25 верасня 1934 года (у проц.)

Загатоўлена ільнапрадукцыі ў пераводзе на валакно	13,0
Паднята ільну са сцелішчаў	62,8
Зазяблена	33,4
Засіласавана	88,1
Убрана бульбы	56,8
Выкананне плана бульбапаставак	55,9
Выкананне плана мясапаставак	66,6

Чырвоная дошка

Пастановай камісіі па спаборніцтву з Заходняй вобласцю заносяцца на чырвоную дошку:

АРШАНСКІ раён (сакратар РК Соскін, старшыня РВК Міцькоў);

МЕНСКІ раён (сакратар ГК Рыскін, старшыня оргкамісіі РВК Турэцкі);

СЛУЦКІ раён (сакратар РК Кіштымаў, старшыня РВК Князеў);

БАРЫСАЎСКІ раён (сакратар РК Чарнышоў, старшыня РВК Баранчык);

ДРЫСЕНСКІ раён (сакратар РК Бурачэўскі, старшыня РВК Антонаў);

СЕННЕНСКІ раён (сакратар РК Кац, старшыня РВК Качук);

Чорная дошка

За зрыў выканання планаў ільнаапрацоўкі і загатовак камісіяй па спаборніцтву з Заходняй вобласцю заносяцца на чорную дошку:

ПЕТРЫКОЎСКІ раён (сакратар РК Арашчук, старшыня РВК Град);

СТАРАДАРОЖСКІ раён (сакратар РК Шалапёнак, старшыня РВК Асташонак);

ЗАСЛАЎСКІ раён (сакратар РК Белашэўскі, старшыня РВК Варонін);

ПАРЫЦКІ раён (сакратар РК Кержаневіч, старшыня РВК Андрэенка);

АСІПАВІЦКІ раён (сакратар РК Новікаў);

ГЛУСКІ раён (сакратар РК Кузняцоў, старшыня РВК Шляхтуноў);

ЖЫТКАВІЦКІ раён (сакратар РК Шокаль, старшыня РВК Дынаў);

НАРАЎЛЯНСКІ раён (сакратар РК Казачонак, старшыня РВК Элькін).

ДА АРГАНІЗАЦЫІ ГОРСПАЖЫЎСАЮЗА

Арганізацыя ў Менску горспажыўсаюза, як адзінага гарадскога кааператыўнага цэнтра і закупачнага апарата, набывае вялікае значэнне. Становішча гандлёвай сеткі ў Менску пры раздробным кіраўніцтве астаўляе жадаць многа лепшага. ЗРК у сваёй асноўнай масе ўдарыліся ў гандаль у большасці выпадкаў камерцыйнымі таварамі замест выканання сваёй асноўнай функцыі — паляпшэння рабочага забжэння. Даволі сказаць, што па Менску харчовыя тавары ў ЗРК займаюць толькі 16,2 проц. у агульным таваразвароце. Самазакупкі і дэцэнтралізаваныя загатоўкі склалі 15,1 проц. ЗРК другой і трэцяй групы па аб'ёму сваёй работы закупалі дробныя партыі тавараў (не будучы ў стане падабраць адпаведны асартымент) і затаварваліся.

Ліквідацыя ЦРК і стварэнне горспажыўсаюза, як адзінага кааператыўнага цэнтра, дасць магчымасць больш шырокага размаху ў галіне разгортвання самазакупак тавараў, бо зараз мы будзем забяспечаны больш кваліфікаваным і цэнтралізаваным апаратам па закупках. Горспажыўсаюз павінен будзе бясспрэчна забяспечыць рост дэцэнтралізаваных загатовак і загатовак харчовых тавараў, узмацніць рэалізацыю прадуктаў ЗРК.

Неабходна, каб ужо існуючае оргбюро горспажыўсаюза з першых-жа дзён сваёй работы ўзялося за спецыялізацыю магазінаў. Арганізацыя культурных магазінаў, лепшае выкарыстанне іх, чоткае планаванне і поўная загрузка гэтых магазінаў неабходнымі таварамі, культурнае абслугоўванне спажыўца—вось што павінна легчы ў аснову работы горспажыўсаюза.

Арганізацыя горспажыўсаюза накіравана на сапраўдную перабудову гандлёвай дзейнасці ў напрамку спецыялізацыі сваёй крамнай сеткі, паляпшэння абслугоўвання сваіх спажыўцоў, узмацнення гаспадарчай дзейнасці ЗРК, паляпшэння грамадскага харчавання і т. д.

Толькі апіраючыся на масы, працуючы з масамі, акружыўшы сябе шырокім кааператыўным актывам, прапрацоўваючы з імі ўсе важнейшыя галіны работ, горспажыўсаюз зможа па-сапраўднаму, узорна перабудаваць работу крам, ЗРК, сталовых у напрамку культурнага абслугоўвання пайшчыкаў-спажыўцоў.

Нарада трыкутнікаў прадпрыемстваў, прадстаўнікоў наркаматаў, трэстаў і партактыва ЦРК і ЗРК, якая праводзіцца сёння гаркомам сумесна з ЦСПСБ, павінна паставіць сваёй асноўнай задачай не фіксаваць недахопы і прарывы ў рабоце нашай гандлёвай сеткі, а, выяўляючы гэтыя недахопы, тут-жа на месцы вызначаць мерапрыемствы па іх ліквідацыі.

Толькі сумесная дружная работа адзінага кааператыўнага цэнтра Менска — горспажыўсаюза з гаспадарнікамі, кааактывам забяспечыць выкананне тых задач, якія стаяць зараз у галіне перабудовы гандлёвай дзейнасці спажывецкай сістэмы гор. Менска.

АВАНСАВАННЕ КАЛГАСНІКАЎ БУЛЬБАЙ ПАВЫСІЛА ЯКАСЦЬ КАПАННЯ

КАСЦЮКОВІЧЫ. (Ад карэспандэнта «Звязды»).

Калгас «Парыжская комуна» (Касцюковіцкі местсовет), пачаўшы капаць бульбу, у першую чаргу поўнасцю выкапаў план паставак дзяржаве і ўнёс натуральплату за работу МТС. Самай лепшай адборнай бульбай былі засыпаны насенны і страхавы фонды на 100 гектараў пасеву. Насенная бульба засыпана ў каніцы.

У калгасе праверылі і ўстанавілі сярэднюю ўраджайнасць. З гектара выходзіць 100 цэнтнераў бульбы. Потым праўленне калгаса правяло папярэдняе размеркаванне ўраджаю бульбы па працаднях, адлічыўшы пры гэтым кармовы фонд для СТКФ. На працадзень прыпала па 7 кілограм.

Тут-жа на полі прыступілі да авансавання калгаснікаў бульбай. Аванс выдаецца па 4 кгр. бульбы на працадзень за 6 месяцаў.

Каб хутчэй атрымаць аванс, пачалі падцягвацца і астатнія брыгады. Але самае галоўнае, чаго калгас дабіўся праводзячы авансаванне бульбай прама з поля,—гэта тое, што ўзнялася якасць капання. Кожны калгаснік даканала пераканаўся, што вага яго працадня залежыць ад таго, як чыста будзе выкапана бульба.

Капанне бульбы калгас заканчвае ў бліжэйшыя дні.

ВІШНЕЎСКІ.

ПРАМОВА САКРАТАРА ЦК КП(б)Б тав. ВАЛКОВІЧА НА V ПЛЕНУМЕ ЦСПСБ

Таварышы!

У сваім дакладзе тав. Кавальчук ужо гаварыў пра рашэнні пленума ВЦСПС аб перабудове сістэмы профсаюзаў і пра рашэнне ЦК КП(б)Б аб рабоце профсаюзаў БССР.

Таварышы, ініцыятарам праведзенай зараз перабудовы профсаюзаў з'яўляецца тав. Сталін, з'яўляецца ЦК нашай партыі.

Нашы профсаюзы за апошнія гады вельмі выраслі. Тав. Кагановіч на XVII з'ездзе партыі ў сваім дакладзе прыводзіў даныя аб тым, што за гады першай пяцігодкі лік членаў профсаюзаў павялічыўся на 6 мільёнаў чалавек. Але профсаюзы ў сваіх радах яшчэ не ахапляюць пагалоўна ўсіх рабочых і служачых.

Напрыклад, у нас, у Беларусі, яшчэ амаль 25 проц. рабочых і служачых не з'яўляюцца членамі профсаюзаў. Іх трэба ўцягнуць, выхаваць, палітычна адукаваць.

Арганізацыйная работа профсаюзаў усё яшчэ адстае ад палітычных задач другой пяцігодкі.

«Эмпірызм, — гаварыў тав. Кагановіч, — заядае профсаюзы. Эмпірызм — гэта голая штодзённая практыка, пагразненне ў цякучцы, няўменне абагульваць факты і рабіць з іх шырокія і глыбокія вывады».

Асноўная задача перабудовы і разбуйнення профсаюзаў на падставе рашэнняў апошняга пленума ВЦСПС заключаецца, перш за ўсё, у далейшым набліжэнні профсаюзаў да шырокіх мас рабочых і служачых, да растучых матэрыяльных і культурных запатрабаванняў працоўных мас.

Кіраўніцтва профсаюзаў усімі ўчасткамі вытворчай і культурна-масавай работы павінна быць больш канкрэтным, больш дыферэнцыяваным, больш апэратыўным.

Бюро ЦК КП(б)Б у сваім рашэнні аб рабоце профсаюзаў патрабуе ад профсаюзаў рашуча выкараніць з практыкі сваей работы безадказнасць, бескантрольнасць, славесна - дэкларатыўныя, бюракратычныя метады кіраўніцтва, здымаючы з работы ўсіх тых, хто не здолен працаваць па-новаму, хто не здолен зразумець, што асновай работы профсаюзаў з'яўляецца хуткае і вычарпальнае рэагаванне на ўзросшыя патрабаванні працоўных, уважлівыя, клапатлівыя адносіны да іх штодзенных патрэб і скаргаў.

ПАДРЫХТОЎКА ДА ЗІМЫ—ПЕРША ЧАРГОВАЯ ЗАДАЧА ПРОФСАЮЗАЎ

У сувязі з гэтым адной з важнейшых задач, якія стаяць перад профсаюзамі БССР, з'яўляецца задача баявой і своечасовай падрыхтоўкі да зімы.

Паспяховая падрыхтоўка да зімы — першаступенная народна-гаспадарчая задача ўсіх нашых арганізацый і, у першую чаргу, профсаюзаў.

Было-б няправільным разумець, што ўся падрыхтоўка да зімы заключаецца толькі ў рамонце кватэр, у падрыхтоўцы гародне-хаванняў і т. д. Задачы падрыхтоўкі да зімы — гэта задачы падрыхтоўкі ўсёй народнай гаспадаркі да зімы. Мы не аддзяляем і не можам аддзяліць снабжэнне рабочых апалам ад снабжэння апалам нашых заводаў і фабрык. Мы не можам адарваць задачы рамонту кватэр рабочых ад задач своечасовай і поўнай падрыхтоўкі цэхаў на прадпрыемствах да зімы. Гэта пытанне ёсць адно цэлае.

Вы ведаеце, што зіма стварае некаторыя асаблівасці ў рабоце кожнага прадпрыемства. Але гэта ніколькі не азначае, што можна спасылацца на зіму, як на аб'ектыўную прычыну, з-за чаго можна горш працаваць. Мы гаворым аб падрыхтоўцы да зімы з тым, каб ведаць тыя труднасці, якія бываюць зімою, каб іх прадбачыць і своечасова папярэдзіць. Толькі дакладнай, прадуманай да драбнейшых дэталей падрыхтоўкай к зіме можна гарантаваць нармальную работу ўсіх нашых прадпрыемстваў.

За летнія месяцы мы мелі некаторае аслабленне ў рабоце нашай прамысловасці. Харчовая і лёгкая прамысловасць не выканалі поўнасцю сваіх вытворчых планаў у першым паўгоддзі. Яны павінны нагнаць упушчанае. Трэба працаваць са значна большай прадукцыйнасцю, з большай напорыстасцю. Калі добра не падрыхтавацца да зімы, то з гэтай баявой задачай мы не справімся.

Таму партыя і ўрад так востра, як гэта падабае большэвікам, ставяць перад усім рабочым класам і калгаснікамі, і ў першую чаргу перад партыйнымі профсаюзнымі, камсамольскімі і савецкімі арганізацыямі, пытанні асенняй і зімовай работы. Патрэбна баявая мабілізацыя ўсіх сіл рабочых і калгасных мас, каб кожны завод, кожная фабрыка, кожны соўгас і калгас, кожны клуб і школа, дзіцячыя яслі, рабочыя кватэры, інтэрнаты сустрэлі зіму ў поўнай гатоўнасці.

Асабліва вялікае значэнне мае для транспарта своечасовая падрыхтоўка да зімы. На гэты ўчастак трэба звярнуць асаблівую ўвагу.

Мы павінны дабіцца таго, каб на кожным прадпрыемстве была дастатковая колькасць апалу. Трэба прымусіць лепш працаваць нашы электрастанцыі — БелДРЭС, менскую ЦЭЦ і т. д., ад якіх залежыць работа прамысловасці Менска, Віцебска, Оршы, Магілева.

Трэба шырока разгарнуць і фарсіраваць рамонтныя работы на прадпрыемствах. Ні аднаго працякаючага даху, ні аднаго разбітага акна або паламаных дзвярэй у цэху. Кожнае рабочае месца ў цэху павінна быць ацеплена і прыведзена ў культурны, узорны выгляд. Вось што з'яўляецца адной з важнейшых умоў добрай работы прамысловасці.

Нярэдка можна ўбачыць такое становішча: то тут, то там разбітае акно, прадувае — рабочы хварэе. Адсюль — нізкая прадукцыйнасць працы. А на гэтыя «дробязі» часта не звярачаюць увагі.

Задача профсаюзаў заключаецца ў тым, каб мабілізаваць усіх рабочых вакол гэтых пытанняў, штодзенна правяраючы работу гаспадарнікаў, дапамагчы ім арганізаваць шырокую ініцыятыву і самадзейнасць самых рабочых.

Трэба аддаць выключную ўвагу рамонту і ацяпленню культурна-бытавых устаноў, рабочых кватэр і пасёлкаў. Гэту справу многія кіраўнікі нашых прадпрыемстваў і профработнікі ўсё яшчэ лічаць трэцяраднай, што ў корані памылкова і шкодна.

Супроць такіх бюракратычных адносін трэба рашуча змагацца. Іменна штодзенныя клопаты аб цёплай, культурнай кватэры для рабочага, побач з поўнай падрыхтоўкай усяго прадпрыемства да зімы, з'яўляюцца справай гонару кожнага дырэктара, кожнага профработніка. Іменна тут патрабуюцца максімальная гібкасць, ініцыятыўнасць, находлівасць.

Дзяржава адпускае значныя сродкі на паляпшэнне культурна-бытавых умоў рабочых. А гэтыя сродкі вельмі часта скарыстоўваюцца няправільна, або зусім не скарыстоўваюцца.

Задача профсаюзаў — кантраляваць гэту справу, дапамагчы, каб кожны рабочы пасёлак і кватэра, кожны палац культуры, клуб, чырвоны куток, дзіцячы сад, школа, дзе навучаюцца нашы дзеці, былі поўнасцю падрыхтаваны да зімы.

Галоўнае — арганізаваць, узначаліць ініцыятыву і самадзейнасць самых рабочых.

У рашэнні ЦК КП(б)Б аб рабоце профсаюзаў БССР гэтыя задачы пастаўлены перад нашымі прафарганізацыямі як першачарговыя цэнтральныя задачы:

«ЦК абавязвае ўсе профсаюзныя і гаспадарчыя арганізацыі паставіць перад сабой, як галоўную задачу, неадкладнае разгортванне шырокай работы па падрыхтоўцы да зімы, рамонту рабочых кватэр, інтэрнатаў, баракаў, рамонту адзення і абутку як дарослых рабочых, так і дзяцей, школьнікаў, снабжэнне рабочых і служачых дровамі, гароднінай і бульбай, падрыхтоўка гароднехаваль і квасільных пунктаў, забеспячэнне выканання плана засолкі гуркоў і заквасні капусты з тым, каб да 7 лістапада — XVII гадавіны Октябрскай рэвалюцыі — прыйсці ў поўнай гатоўнасці к зіме».

Неабходна мабілізаваць усе сілы на поўнае і хутчэйшае ажыццяўленне гэтых задач.

ТРЭБА ЗМАГАЦЦА ЗА КОЖНЫ ПРОЦАНТ КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ

За апошні год БССР у галіне сацыялістычнай сельскай гаспадаркі, пад кіраўніцтвам ЦК ВКП(б), пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б і, асабліва, пад кіраўніцтвам большэвіка—арганізатара тав. ГІКАЛО, дабілася сур'ёзных поспехаў. Сяўба і ўборка праведзены добра. Датэрмінова выканан дзяржаўны план хлебапаставак. Гэта ёсць вялікая перамога нашай партыі, рабочага класа ў барацьбе за ажыццяўленне лозунга нашага любімага правадыра і настаўніка таварыша Сталіна аб большэвіцкіх калгасах і калгаснай заможнасці.

Перад намі яшчэ стаяць баявыя задачы. Гэта задачы бульба-паставак і загатовак ільну і гародніны. Мы павінны забяспечыць гароднінай і бульбай не толькі пролетарскія цэнтры Беларусі. На нас, на БССР, партыя ўсклала ганаровую задачу — снабжэнне Ленінграда прадуктамі нашай сельскай гаспадаркі і, у першую чаргу, бульбай і гароднінай. Гэту ганаровую задачу рабочы клас і калгаснае сялянства Беларусі да гэтага часу выконвалі з поспехам. Мы не сумняваемся, што і ў гэтым годзе мы своечасова дамо пролетарыям Ленінграда высокаякасныя прадукты.

Вялікая, рашаючая задача стаіць перад намі ў галіне загатовак ільну. Я, таварышы, так завастраю перад вамі гэтыя пытанні таму, што мы маем пэўнае аслабленне профсаюзнай работы ў вёсцы. Гэта адзначана ў пастанове ЦК аб рабоце профсаюзаў БССР. Мы павінны дабіцца ўзмацнення пролетарскага ўплыву, узмацнення шэфства рабочых, шэфства заводаў і фабрык над вёскай, над калгаснікамі, каб з большым поспехам выканаць усе сельска - гаспадарчыя задачы гэтага года.

Асобна трэба спыніцца на такой важнейшай задачы, як барацьба за далейшую калектывізацыю БССР.

Наша рэспубліка калектывізавана прыблізна на 55 проц. Гэта, безумоўна, недастаткова. Нарком абароны тав. Варашылаў, які нядаўна наведаў Беларусь адзначыў, што мы далёка адстаем у справе далейшай калектывізацыі.

Тав. Сталін не так даўно на адной з нарад сказаў, што партыйныя, прафесіянальныя і камсамольскія арганізацыі аслабілі сваю работу ў справе калектывізацыі, што мы павінны біцца за кожны процант калектывізацыі.

Гэта ўказанне правадыра партыі адносіцца ў поўнай меры і да нас. Я не памылюся, калі скажу, што ў рабоце профсаюзаў барацьба за рост калектывізацыі не знайшла належнай увагі. Профсаюзы маюць усе магчымасці, каб дапамагчы працоўным аднаасобнікам уступіць у калгас. Пролетарскае шэфства над вёскай — гэта важнейшы рычаг уздзеяння рабочага класа на працоўнае сялянства.

Вы маеце шмат членаў профсаюзаў, працуючых на вёсцы. А на дарожных работах хто працуе? Калгаснікі і аднаасобнікі ў вялікай колькасці. Чаму-ж вы, профсаюзныя работнікі, да гэтага часу не праводзіце работу па ўзмацненню калектывізацыі. Вы маеце такія саюзы, як саюз работнікаў лесасплаву і інш. У вас шмат шчупальцаў у вёсцы. Іх трэба шырока скарыстаць для ўзмацнення далейшай калектывізацыі.

ПА-БОЛЬШЭВІЦКУ АРГАНІЗАВАЦЬ ХЛЕБАЗАКУПКІ

Перад намі ўрад СССР і ЦК ВКП(б) паставілі зараз вельмі сур'ёзную задачу, задачу выключнай гаспадарча - палітычнай важнасці — хлебазакупкі.

Гэта пытанне набывае для нашай рэспублікі вялікае значэнне. Мы датэрмінова выканалі дзяржаўны план зернапаставак. Ураджай у гэтым годзе ў нас добры. Мы маем усе магчымасці арганізаваць і шырока разгарнуць закупку ў калгаснікаў і ў працоўных аднаасобнікаў значнай колькасці хлебных лішкаў. У нас-жа ў сярэднім калгаснік атрымлівае не менш 4-5 клг. зярна на адзін працадзень.

І трэба з самага пачатку падкрэсліць, што закупкі хлеба трэба арганізаваць. Разлічваць на самацёк — шкодная памылка.

Трэба шырока растлумачыць калгасніку, аднаасобніку ўсе перавагі продажу хлеба дзяржаве, кааперацыі. Тут патрэбна цэлая сума арганізацыйных, практычных мерапрыемстваў. Усё гэта патрабуе ад нас, ад партыйных, прафесіянальных, комсамольскіх і савецкіх арганізацый, велізарнай палітычнай, масава-арганізатарскай работы сярод калгаснікаў і аднаасобнікаў. За хлебазакупкі трэба біцца не адміністраваннем, а арганізацыяй мас.

Супраціўленне з боку варожых элементаў вёскі, з боку кулацкіх недабіткаў будзе пры хлебазакупках моцным. Класавы вораг з усіх сваіх сіл будзе перашкаджаць справе хлебазакупак. Трэба арганізаваць калгаснікаў і аднаасобнікаў на бязлітасны адпор кулацкаму ахвосцю, трэба арганізаваць калгаснікаў і аднаасобнікаў, каб яны дапамаглі дзяржаве.

Трэба прама паставіць перад аднаасобнікам і калгаснікам пытанне аб продажы хлеба дзяржаве. Трэба прама, адкрыта і зразумела сказаць ім, для чаго гэта патрэбна. І я лічу, што калі мы гэту справу арганізуем правільна, па-баявому, то без сумнення будзем мець поспех.

Дзяржава накіроўвае зараз у вёску самыя лепшыя прамысловыя тавары, дэфіцытныя тавары для таго, каб закупіць хлеб. За кожны рубель, атрыманы ад продажу хлеба дзяржаве, калгаснік і аднаасобнік могуць набыць дэфіцытных тавараў на тры рублі.

Якія-ж тавары адпускае дзяржава на вёску, у калгасы? Адпускаецца аконнае шкло, лампавае шкло, веласіпеды, чыгунная, эмаліраваная, ацынкаваная пасуда, гадзіннікі, валенкі, клеёнка, тканіна, фланель, сацін, аксаміт, аўтамабілі і т. д. Дзяржава ўзамен хлеба дае селяніну ўсе неабходныя яму тавары. І мы павінны даць самы рашучы адпор усім тым, хто паспрабуе спекульнуць на хлебазакупках, што, моў, хлебазакупкі гэта новы падатак. Гэта кулацкая дэмагогія і з ёю трэба рашуча змагацца. Мы хочам купіць лішкі хлеба ў селяніна, каб яны не папалі спекулянту ў рукі.

Профсаюзы павінны, па-першае, скарыстаць усе свае сувязі з вёскай — шэфства, ніжэйшыя профсаюзныя ячэйкі ў вёсцы і разгарнуць такую масавую работу ў вёсцы, каб забяспечыць выкананне гэтай важнейшай з пастаўленых партыяй задач.

НЕ ТОЛЬКІ ВЫКАНАЦЬ, АЛЕ І ПЕРАВЫКАНАЦЬ ПРОМФІНПЛАН

Трэба дабіцца таго, каб прамысловасць БССР, якая выпускае вельмі значную колькасць тавараў, неабходных калгасніку і працоўнаму аднаасобніку, выканала свой план як па колькасці, так і па якасці.

Між тым, тут справа абстаіць далёка не так, як трэба. Наша прамысловасць за 7 месяцаў выканала свой план толькі на 55,5 проц., а за гэты час трэба было выканаць план мінімум на 65 проц. Значыць, наша прамысловасць недавыканала план на 10 проц. Калі мы возьмем прамысловасць, якая мае непасрэднае дачыненне да вёскі, напрыклад, тэкстыльную, то яна выканала план за жнівень толькі на 90 проц. Швэйная прамысловасць выканала свой план за жнівень на 93 проц., шкляная — на 84 проц., металапрамысловасць — на 90 проц., цагельная — на 77 проц. і т. д.

Вы бачыце, што работа нашай прамысловасці далёка яшчэ ад таго, каб лічыць яе здавальняючай. Калі ў пытаннях сельскай гаспадаркі Беларусь ідзе па шляху да таго, каб стаць у радах перадавых чырвонасцяжных рэспублік Саюза, то аб прамысловасці сёння гэтага ніяк нельга сказаць.

Прафарганізацыі павінны дабіцца таго, каб наша прамысловасць працавала добра, каб уся прадукцыя была па якасці высокай, каб мы калгасніку прадавалі прадукцыю, найлепшую па якасці.

Зразумела, зараз прамысловасць працуе лепш, чым у мінулым годзе. Але трэба цвёрда памятаць, што таго, што было добра ў мінулым годзе, зараз мала. Тэмпы, якія ёсць зараз, нездавальняючыя. Сёння нам трэба працаваць лепш, чым мы працавалі ўчора. На жаль, многія кіраўнікі нашых прадпрыемстваў гэтага ніяк не могуць усвоіць.

Мы павінны дабіцца таго, каб на кожным прадпрыемстве навесці большэвіцкі парадак, каб кожнае прадпрыемства працавала так, як гэтага патрабуе партыя, краіна.

АЎТАРЫТЭТ ЗАВАЁЎВАЕЦЦА КАНКРЭТНАЙ ПРОЛЕТАРСКАЙ СПРАВАЙ

Некаторыя профработнікі разважаюць, прыкладна, наступным чынам: «Наша профработа неканкрэтная, агульная, яе нельга ўкласці ў пэўныя канкрэтныя паказальнікі. Працуем мы, здаецца, многа, а ўсюды нас крытыкуюць. І ўсё гэта таму, што ў нашай рабоце няма ніякіх канкрэтных паказальнікаў».

Такія разважанні ў корані няправільныя, яны не маюць нічога агульнага з устаноўкамі партыі аб рабоце профсаюзаў. Тут у наяўнасці недаацэнка профсаюзаў, неразуменне іх ролі. Няпраўда, што профработа не з'яўляецца канкрэтнай работай, што нельга знайсці паказальнікаў для гэтай работы. Вядома, хто не працуе, той паказальнікаў не знойдзе.

Бюро ЦК партыі, калі абмяркоўвала даклад тав. Кавальчука, адзначыла не толькі недахопы ў рабоце профсаюзаў. Мы адзначылі і станоўчыя бакі ў рабоце профсаюзаў БССР.

Вазьміце рост сацыялістычнага спаборніцтва на нашых прадпрыемствах, рост тэхвучобы, зотаўскі рух. У гэтым годзе тэхвучобай ахоплена на 19 тысяч рабочых больш, чым у мінулым годзе. Хіба гэта не канкрэтныя паказальнікі? Гэта — рэзультаты работы профсаюзаў.

Далей, падцягванне зарплаты нізкааплачваемым групам рабочых і служачых. Кім гэта праведзена? Профсаюзамі.

Сур'ёзную работу правялі профсаюзы і па стварэнню харчовай базы на прадпрыемствах. Вазьміце прыгарадныя гаспадаркі. Яны даюць пэўны рост за апошнія гады. Вазьміце індывідуальныя агароды. І тут профсаюзы правялі пад кіраўніцтвам партыйных арганізацый вялікую работу, перавыканаўшы заданне ўрада аб надзяленні рабочых індывідуальнымі агародамі.

А такія пытанні, як абслугоўванне рабочых сацыяльным страхаваннем, курортамі, санаторыямі, дамамі адпачынку. Якая вялікая работа ўжо зроблена. У гэтым годзе пуцёўкі атрымалі на 10 тысяч рабочых больш, чым летась. Вось вам канкрэтныя паказальнікі работы профсаюзаў.

Чаго-ж не зрабілі профсаюзы, што абышлі? Гэта таксама сказана ў рашэнні Бюро ЦК:

«Усё яшчэ недастатковая аператыўнасць, канкрэтнасць ЦСПСБ, ЦП саюзаў, райпрофсаветаў. Нездавальняючая работа профсаюзаў па арганізацыі сістэматычнага масавага кантролю над работай усіх звенняў, дзяржаўнага, кааператыўнага і іншага апарату. Слабае разгортванне работы з боку профсаюзаў па падрыхтоўцы к зіме, рамонту і т. д.».

Вось канкрэтныя недахопы ў рабоце профсаюзаў БССР.

Партыя дала ў рукі профсаюзаў такую зброю, як масавы кантроль над работай кааперацыі. Профсаюзы павінны весці самую рашучую барацьбу з усімі жулікамі, якія абмерваюць і абважваюць рабочых. Гэта аграмадная справа, вакол якой трэба разгортваць работу.

ЦК і ЦСПСБ гэтай справай займаліся, і мы выявілі абураючыя факты абважвання і абмервання рабочых і служачых, факты парушэння совецкай палітыкі цэн. Хіба можна пасля ўсяго гэтага разважаць, што профсаюзы не маюць ніякай канкрэтнай работы.

Профсаюзы — самая масавая арганізацыя рабочага класа. Іменна тут жывая канкрэтная шматгранная работа, іменна тут кіпіць жыццё.

Скажыце, якое пытанне не датычыць профсаюзаў? Вы не знойдзеце такога. Вытворчасць, быт рабочага, культура, сацыяльнае страхаванне і т. д. Вазьміце любую галіну — усё гэта вас датычыць. Вы-ж арганізацыя рабочага класа, якая пад кіраўніцтвам нашай партыі згуртавала ў сваіх радах рабочы клас. І як можна пасля гэтага гаварыць, што ў профсаюзаў няма канкрэтнай работы. Так могуць гаварыць толькі людзі, якія заняліся, людзі, якія апрача нарад і рэзалюцый не могуць знайсці канкрэтнай справы.

Падобныя разважанні — шкодная і апартуністычная балбатня, балбатня жалкіх замяшаўшыхся людзей з ахвосця старых профсаюзных дзеячоў часоў Томскага. Хіба аўтарытэт дзе-небудзь даецца, купляецца, або яго выдае якая-небудзь установа з несгараемай шафы. Смешна, калі гавораць, што няма аўтарытэту. Аўтарытэт у вачах рабочага класа, у вачах мас заваёўваецца канкрэтнымі пролетарскімі справамі.

Партыя заўсёды лічыла і лічыць профсаюзы самай баявой і магутнай арганізацыяй рабочага класа. Вуснамі Леніна сказана, што профсаюзы з'яўляюцца школай комунізма. Партыя і рабочы клас паслалі ў профсаюзы лепшых сваіх прадстаўнікоў.

Вось чаму мы патрабуем сёння ад вас, профсаюзных работнікаў, лепш працаваць, чым працавалі раней. Вы можаце на ўсіх участках барацьбы за справу сацыялізма, за справу рабочага класа дабівацца большых поспехаў, чым дабіваліся да гэтага часу. Гэта ёсць законнае патрабаванне. І яно павінна быць выканана.

ШТОДЗЕННА КЛАПАЦІЦЦА АБ ПАТРЭБАХ ПРАЦОЎНЫХ

Нарэшце, апошняе пытанне, апошняе па ліку, але не па важнасці, якое я хачу перад вамі паставіць, — гэта пытанне аб жывых людзях. Адзін пісьменнік на ўсесаюзным з'ездзе пісьменнікаў вельмі трапна і правільна сказаў, што ў СССР не машыны, а людзі сёння здзіўляюць свет.

Людзі твораць цуды: яны падымаюцца на невядомыя яшчэ чалавецтву вышыні ў стратасферу, яны адважна заваёўваюць Арктыку, яны паказваюць узоры працоўнага гераізму на фабрыках і заводах, на соўгасных і калгасных палях.

Задача нашых профсаюзаў — акружыць увагай кожнага рабочага, працоўнага, пільна прыслухоўвацца да справядлівых патрэб жывога чалавека, чула рэагаваць на яго скаргі. Але некаторыя работнікі іншы раз недапушчальна адносяцца да жывога чалавека, бюракратычна ігнаруюць яго патрэбы і скаргі.

Вось адзін факт. У Крычаве на торфараспрацоўках «Вялікі мох» працавала работніца Ляпэнкава. Працавала добрасумленна. У пачатку мая яна захварэла. Здавалася-б, што павінны былі быць прыняты ўсе тэрміновыя меры, каб адправіць Ляпэнкаву ў амбулаторыю.

Аднак, толькі 13 мая, калі Ляпэнкава ўжо страціла прытомнасць, фельчар даў распараджэнне адправіць яе ў больніцу. Чакалі амаль да вечара, каб адвезці яе на грузавіку, не гледзячы на тое, што адправіць трэба было неадкладна. Нарэшце, паклалі хворую на платформу грузавіка, а ў кабінку разам з шоферам сеў дырэктар. Паехалі, па дарозе знаходзіцца калгас, у якім жыве матка хворай. Рашылі даставіць хворую ў калгас, а адтуль няхай матка вязе яе ў больніцу.

У тым месцы, дзе дарога паварочвае да калгаса, на адлегласці двух кілометраў да яго, дырэктар загадаў шоферу далей не ехаць. І вось хворую жанчыну выкідваюць з машыны на зямлю. Работніцы, ехаўшыя з ёю, пабеглі ў калгас за два кілометры, каб паклікаць матку і ўзяць падводу. Пакуль яны беглі, пакуль прыехала маці, хворай стала яшчэ горш. Калі-ж, нарэшце, работніца была даста ўлена ў больніцу, яна там памерла.

Вось якія нячулыя, нечалавечыя адносіны да хворай работніцы праявіў дырэктар торфзавода Захараў. Пры гэтым высветлілася, што трыкутнік торфзавода ўтойваў абставіны смерці Ляпэнкавай. ЦК КП(б)Б жорстка пакараў усіх вінаватых у гэтых агідных здзеках.

Яшчэ адзін факт. Дырэктар калгаса «Усход», магілеўскага аўтарэмзавода, адной работніцы, лепшай ударніцы не даў дэкрэтыўнага водпуска. Да апошняга часу яна павінна была працаваць на цяжкай фізічнай рабоце, у свінарніку. Пасля родаў ёй не прадастаўляюць водпуска, залічваюць той час як прагул і, як прагульшчыцу, знімаюць з работы і даюць распараджэнне выключыць яе другое дзіця з яслей.

Дзе-ж былі партыйныя і профсаюзныя арганізацыі?

Як назваць такіх профсаюзных работнікаў, якія не рэагавалі на гэтыя агіднасці?

Бяздушныя, бюракратычныя адносіны да жывога чалавека трэба выпальваць калёным жалезам. Няма больш ганаровай задачы для профсаюзаў, для кожнага профработніка, як штодзенныя клопаты аб культурна-бытавых умовах працоўных. Трэба чула і своечасова выпраўляць скаргі, патрэбы жывога чалавека, праяўляць у гэтых адносінах сапраўдную клапатлівасць. Вось што патрабуецца.

***

Наша краіна напярэдадні 17-ай гадавіны вялікай Октябрскай рэволюцыі. У студзені 1935 года склікаецца VII усесаюзны з'езд Советаў — гэты вышэйшы орган нашай рабоча-сялянскай улады, дзе будуць падагулены вынікі вялікага сацыялістычнага будаўніцтва за першыя гады другой пяцігодкі.

Нам трэба паставіць работу так, каб прыйсці да Октябрскай гадавіны, да з'езда Советаў з новымі заваяваннямі ў справе сацыялістычнага будаўніцтва, каб нашы фабрыкі і заводы, нашы цэхі не толькі выконвалі, але і перавыконвалі свае вытворчыя планы як па якасці, так і па колькасці, каб нашы калгасы дасягнулі новых поспехаў у барацьбе за заможнае жыццё.

Мы павінны сустрэць з'езд Советаў поўнай перамогай у барацьбе за план другога года нашай другой вялікай пяцігодкі, якую мы нязухільна ажыццяўляем пад кіраўніцтвам нашага любімага Сталіна.

Свята баявых перамог

БОЛЬШЭВІЦКАЕ ПРЫВІТАННЕ БАЙЦАМ, КАМАНДЗІРАМ, ПАЛІТРАБОТНІКАМ КАВАЛЕРЫЙСКАЙ САМАРСКАЙ ІМЯ АНГЛІЙСКАГА ПРОЛЕТАРЫЯТА ЧЫРВОНАСЦЯЖНАЙ ДЫВІЗІІ Ў ДЗЕНЬ ЯЕ ПЯТНАЦЦАЦІГОДДЗЯ

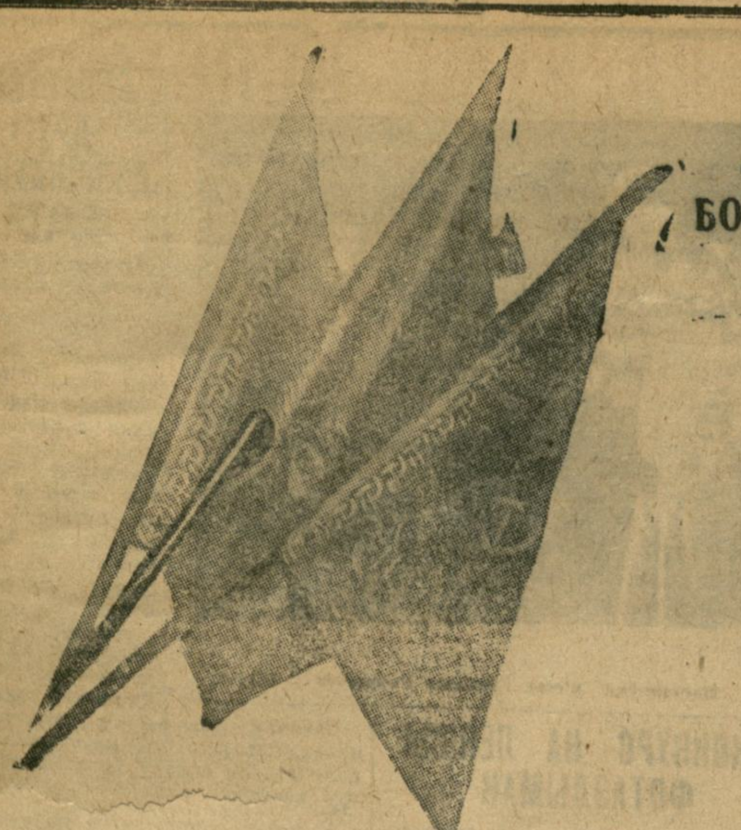

Сцягі Самарскай чырвонасцяжнай.

БАЙЦАМ, КАМАНДЗІРАМ, ПАЛІТРАБОТНІКАМ КАВАЛЕРЫЙСКАЙ САМАРСКАЙ ІМЯ АНГЛІЙСКАГА ПРОЛЕТАРЫЯТА ЧЫРВОНАСЦЯЖНАЙ ДЫВІЗІІ

У дзень 15-годдзя вашай дывізіі, Цэнтральны Камітэт Комуністычнай партыі і Совет Народных Камісараў Беларусі вітаюць байцоў, камандзіраў і палітработнікаў са святам баявых перамог, атрыманых дывізіяй на франтах грамадзянскай вайны і мірнай вучобы.

Ваша дывізія з гонарам прайшла пераможны шлях грамадзянскай вайны, дзейнічаючы супроць Дзенікіна і Врангеля. Гэтыя баявыя традыцыі ваша дывізія памножыла барацьбой з бандамі Махно на Украіне да поўнай ліквідацыі іх, паказваючы ўзоры гераізма, адвагі і мужнасці, абараняючы Советы.

За гады мірнага соцыялістычнага будаўніцтва дывізія падняла на высокую ступень выкананне задач баявой і палітычнай вучобы байца, камандзіра, палітработніка, за што зусім заслужана ваша дывізія атрымала пахвальную ацэнку на апошніх акруговых вучэннях ад наркома абароны тав. Варашылава.

Часці вашай дывізіі, паказаўшыя ўзоры выканання рэволюцыйнага доўгу ў грамадзянскай вайне, і ўся дывізія ў цэлым, узнагароджаная чырвоным сцягам рэспублікі, з'яўляюцца надзейнай апорай партыі і совецкай улады ў справе абароны совецкай краіны, будуючай соцыялізм пад кіраўніцтвам ЦК ВКП(б) на чале з кіраўніком партыі і сусветнага пролетарыята таварышом **Сталіным.**

ЦК КП(б)Б і СНК БССР упэўнены ў тым, што ў момант непасрэднай пагрозы Совецкаму Саюзу з боку капіталістычнага свету байцы, камандзіры і палітработнікі дывізіі пад кіраўніцтвам партыі, слаўных баявых камандзіраў і палітработнікаў будуць яшчэ з большай адвагай і гераічнасцю змагацца за бацькаўшчыну сусветнага пролетарыята, за Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік, які будуе бясклясавае соцыялістычнае грамадства.

Няхай жыве ВКП(б)—кіраўнік і арганізатар Чырвонай арміі!

Няхай жыве правадыр сусветнага пролетарыята—вялікі **Сталін!**

Няхай жыве лепшы ў свеце палкаводзец лепшай у свеце арміі тав **Варашылаў!**

Сакратар ЦК КП(б)Б ГІКАЛО.
Старшыня СНК БССР ГАЛАДЗЕД.

Камандзір—камісар дывізіі тав. ГОРАЧАЎ (справа), пачальнік палітаддзела тав. ЗАРЫН (злева).

НА БАЯВЫМ ПАСТУ

7-я Самарская кавалерыйская дывізія, як і ўсе часці рабоча-сялянскай Чырвонай арміі, нарадзілася і ўмацавалася ў агні грамадзянскай вайны. За бяспрыкладную адвагу, храбрасць і адданасць пролетарскай рэволюцыі дывізія ўзнагароджана вялікай рэволюцыйнай узнагародай — **ЧЫРВОНЫМ СЦЯГАМ.**

Дывізія атрымала высокае званне чырвонасцяжнай дзякуючы непахіснай волі да перамогі, выцякаючай з класавай згуртаванасці ўсіх байцоў, камандзіраў і палітработнікаў. Баявая гісторыя дывізіі—частка гісторыі барацьбы рабочага класа за справу соцыялізма.

У гады мірнай вучобы на працягу 12 год дывізія стаіць у межах Беларусі, звязаўшы сваю работу з агульнай барацьбой працоўных БССР за поспех будаўніцтва соцыялізма. У мірнай абстаноўцы дывізія ўсямерна накапляе баявую магутнасць. Баявая вучоба праходзіць пры вядучай ролі дывізійнай партыйнай арганізацыі і пры вялікім маральным і матэрыяльным падтрыманні мясцовых партыйных арганізацый.

Дывізія карыстаецца вялікай любоўю працоўных. У дзень слаўнага 15-гадовага юбілея мы рапартуем працоўным аб нашай баявой гатоўнасці. Дывізія мае моцны касцяк — партыйную і комсамольскую арганізацыі. Комуністы і комсамольцы паказваюць лепшыя ўзоры работы. Яны — застрэльшчыкі соцыялістычнага спаборніцтва, яны лепшыя ўдарнікі ў асваенні новай тэхнікі, яны даюць лепшыя, найбольш высокія паказальнікі ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы. Дывізія ніколі не цягнулася ў хвасце іншых часцей нашай акругі. Яна заўсёды была лепшай.

І зараз, у перад'юбілейныя дні, дывізія атрымала добрую ацэнку камандуючага войскамі БВА за дзеянні на асенніх тактычных вучэннях.

Увесь асабовы склад дывізіі ў любую мінуту, калі гэта будзе патрэбна, апраўдае словы нашага вялікага правадыра тав. Сталіна. Дывізія разам з іншымі часцямі адаб'е «усякія пасяганні на Совецкі Саюз, каб ім непавадна было саваць сваё свіное рыла ў наш совецкі агарод».

ЗАРЫН.
Начпадыў 7 кавалерыйскай дывізіі.

АДЗІН З МНОГІХ

Тав. ІШЧЭНКО.

Малады камандзір узвода 38 кавалерыйскага палка — кандыдат ВКП(б) т. Ішчэнка ўмела кіруе і выхоўвае свой узвод.

На ўсіх вучэннях, асабліва на тактычных, многаму можна павучыцца астатнім камандзірам у тав. Ішчэнка. Невялікі прыпынак у лесе, і тав. Ішчэнка ўжо клапатліва агледзеў сваіх байцоў, іх снараджэнне, коней. Ён ужо знайшоў час пагутарыць з байцамі. Яго гутаркі не шаблонныя, а заўсёды накіраваны на выдатнае выкананне задач, якія стаяць перад узводам.

Ды не толькі на тактычных занятках ён паказвае ўзоры ўдарнай работы. У яго і палітычныя заняткі стаяць на належнай вышыні. У вольны час ён кожны дзень збірае свой узводны актыў і, загадзя прадумаўшы тэму прадстаячых заняткаў, размяркоўвае яго для работы з адстаючымі байцамі. Байцы пабольшэвіцку змагаюцца за першынства ў палітзанятках.

БІРУКОВІЧ.

У АВАНГАРДЗЕ

У гады грамадзянскай вайны партарганізацыя 40 кав. палка заўсёды была ўперадзе. Высоўваемыя перад палком баявыя задачы партарганізацыя дапамагала вырашаць, апіраючыся на прыклады беззаветнай адвагі членаў партыі. Гэтым тлумачыцца, што полк здолеў у складзе слаўнай 7-й Самарскай чырвонасцяжнай дывізіі з поспехам выконваць баявыя заданні, біць ворага, пераважаючага колькасцю і ўзбраеннем.

Зараз вядучая роля партарганізацыі выражаецца ў тым, што яна ўмее замацоўваць цвёрдае, палітыка-маральнае становішча байцоў, разгортваць соцспаборніцтва і ўдарніцтва. Прыкладам гэтаму служыць здача ўсімі комуністамі норм на значок «ГПА», добрае ўсваенне праграмы палітвучобы, добрая стралковая падрыхтоўка, узорнае зберажэнне каня і т. д.

Сярод комуністаў мы маем сапраўдных энтузіястаў і перадавікоў баявой падрыхтоўкі—тт. Былінскага, Плешневіча, Гарэліка, Валоева, Пырынава, Петруша. Сярод іх у ліку першых ідзе комуніст, камандзір эскадрона тав. Валюшнін.

Партарганізацыя была наперадзе ў перыяд грамадзянскай вайны, наперадзе ў перыяд мірнай вучобы і будзе наперадзе ў надыходзячых баях.

ПУЗАНКО.

СПАБОРНІЦТВА СЫНА І БАЦЬКІ

тав. ФІЛІПАЎ.

«Дарагі сын! Я ўжо заможны. Дзякую совецкай уладзе. У гэтым годзе атрымаю больш 50 цэнтн. хлеба. У маёй хаце цяпер чыста і ўтульна. Глядзі, сынок, і ты не качай».

Так пачаў пісьмо бацька—лепшы ўдарнік калгаса «Новы свет»—да свайго сына—камандзіра ўзвода тав. Філіпава.

Трэба прама сказаць, што ў спаборніцтве з бацькам тав. Філіпаў не адстане. Ён паказвае большэвіцкія ўзоры работы. На працягу трох год службы ў палку т. Філіпаў не ведае паражэнняў. Яго ўзвод лепшы ў палку па ўсіх дысцыплінах баявой і палітычнай падрыхтоўкі. Ні адна «дробязь», якая магла-б тармазіць справу баявой падрыхтоўкі, не праходзіць міма зоркага вока гэтага чалавека.

Тав. Філіпаў—найлепшы метадыст, добра разбіраецца ў палітычных пытаннях, з'яўляецца ўзорам дысцыплінаванасці і арганізаванасці. Моцна працуе над сабой і працуе з кожным са сваіх падначаленых.

ХАЗАНАЎ.

ЗА СЦЯГ БВА

Ячэйка ЛКСМ у часці тав. Валошніна дабілася добрых паказальнікаў у баявой і палітычнай падрыхтоўцы. Вось яе асноўныя паказальнікі.

Ударнік баявой падрыхтоўкі чырвонаармеец ЛАПАЦІН.

Ячэйка паставіла сваёй задачай уцягнуць усю масу комсамольцаў і беспартыйны актыў у барацьбу за першынства ў міждывізійным і карпусным спаборніцтвах. Гэта комсамольскай арганізацыі ўдалося. Арганізацыя ў палку правяла тры спартыўныя спаборніцтвы, чатыры стралковыя конкурсы. Вядучыя месцы занялі комсамольцы.

Арганізаваны два масавыя вечары паказу мастацкай літаратуры.

У рэзультаце такіх вечароў павялічылася колькасць чытачоў у бібліятэцы.

Летнія лагеры перыяд комсамольская арганізацыя скарыстала для паглыблення і практычнага замацавання тактычных ведаў, атрыманых зімой. Для ілюстрацыі ўкажам, што большасць комсамольцаў здала нормы ГПА першай ступені.

Комсамольская арганізацыя к 15 гадавіне дывізіі прыходзіць адзінай, згуртаванай вакол партарганізацыі і камандавання палка.

ЗАСЛАЎСКІ.

БОЛЬШЭВІЦКІМ СТЫЛЕМ

Яго прозвішча—Паўлаў. Да арміі ён—рабочы ўдарнік. У арміі толькі з 1932 года. І зараз, яшчэ да сканчэння тэрміну службы, ён ужо старшына палкавой школы.

Ад курсанта да камандзіра аддзялення, помкомвзвода і, урэшце, да старшыні ён дайшоў шляхам упартай работы над сабой, удасканальваючыся па ўсіх дысцыплінах баявой і палітычнай падрыхтоўкі.

У яго ніколі не было адзнакі «слаба» і «здавальняюча», ён меў заўсёды адзнакі толькі «добра» і «выдатна».

Снайпер, варашылаўскі стралок, выдатны коннік, тактык, добры метадыст.

Паглядзіце яго картку заахвочванняў і спагнанняў. Яна стракатая ад падзяк і ўзнагарод. Ён узнагароджан інспектарам кавалерыі тав. Буцённым за выдатнае правядзенне тактычных вучэнняў, узнагароджан камандзірам дывізіі і не раз камандзірам палка, мае 8 падзяк.

Камандаванне палка і комсамольская арганізацыя рэкамендуюць яго кандыдатам на права падпісання рапарта наркому абароны тав. Варашылаву.

САВУШКІН.

ПАРТАРГАНІЗАЦЫЯ ДЫВІЗІІ ДА 15-Й ГАДАВІНЫ

Гістарычныя рашэнні 17 з'езда партыі і рашэнні 20 дывізійнай партыйнай канферэнцыі зараз стаяць у цэнтры ўвагі партарганізацыі дывізіі.

Партарганізацыя на працягу раду год вяла і вядзе рашучую, непрымірымую барацьбу за лінію партыі, за высокую баявую і палітычную падрыхтоўку.

У рэзультаце перабудовы ўсёй унутрыпартыйнай работы на аснове ўказанняў 17 з'езда партыі значна павялічылася колькасць энтузіястаў—ударнікаў баявой вучобы. Павысілася адказнасць і авангардная роля комуніста за даручаную яму справу, узрасла цяга да вывучэння тэорыі Маркса-Леніна-Сталіна ў беспартыйных байцоў і камандзіраў. Ва многа раз палепшылася сама арганізацыйная работа, веданне людзей і работа з адстаючымі. У рэзультаце гэтага дывізія на апошніх практычных вучэннях атрымала ад наркома абароны тав. Варашылава добрую ацэнку.

Партарганізацыя дывізіі, байцы і начсклад у слаўны юбілей 15 гадавіны дывізіі, яшчэ больш згуртаваўшыся вакол генеральнай лініі партыі і любімага правадыра сусветнага пролетарыята тав. Сталіна, паспяхова завершыць лагерную баявую вучобу.

ФЯДОТАЎ.
Адказны сакратар ДПК.

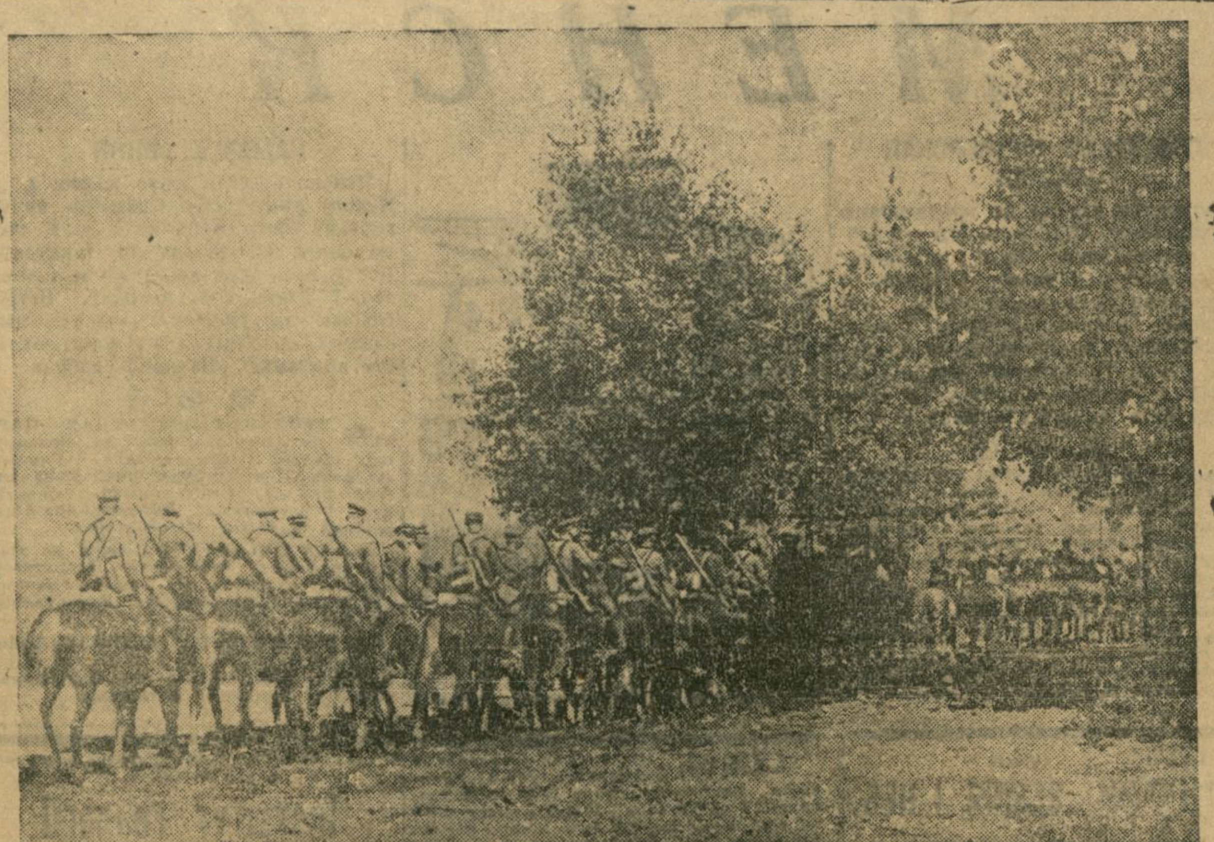

У паходзе.

Пятнаццаць год

У дні, калі жалезнае кальцо арміі царскіх генералаў усё тужэй сцягвала цела маладой рэспублікі Советаў, з астаткаў адступіўшых праз астраханьскі стэп конных часцей 11 арміі 17 красавіка 1919 г. пачала фармавацца 7 кавалерыйская самарская, у паследку чырвонасцяжная дывізія.

Яшчэ не закончылася фармаванне палкоў і ўпраўлення, як трэба было ісці ў бой. Не пералічыць усіх вёсак і гарадоў, дзе ліхімі атакамі самарцы паказвалі адданасць справе пролетарскай рэволюцыі. Эскадроны ішлі ў атаку на цэлыя палкі, ішлі і разбівалі іх, ішлі з музыкай і песнямі. Грознай лавай, якая сеяла паніку ў радах праціўніка, несліся палкі па берагах Каспія, Волгі, па гарах Каўказа і па стэпах Украіны, адстойваючы кожную пядзь совецкай зямлі.

Вось дзеннік слаўнага баявога мінулага.

4 мая 1919 года

На пясчаным востраве Бірузяк кучкамі шэрых драўляных пабудоў разраслося паселішча. Бірузяк — стратэгічны пункт генерала Драценка, які арганізаваў тут базу для ўдару па Астрахані.

Каб пазбавіць праціўніка магчымасці нанесці ўдар на Астрахань водным шляхам, камандаванне дывізіі ставіць задачу 37 кав. палку—знішчыць белых, захапіць востраў Бірузяк.

Полк у складзе трох эскадронаў з кулямётамі грузіўся з плыта на баржы. Пякло вясновае сонца. Дыбіліся пясчана-жоўтыя барханы. Вецер узнімаў воблака пылу, засцілаючы мутна-жоўтай заслонай небасхіл.

Іржалі коні, нясцерпна грукаючы капытамі. Вечарэла. Пагрузка скончылася.

Глыбокая ноч сустрэла байцоў у моры. Глуха плёскаліся хвалі аб барты баржаў, заціхлі песні і гоман, толькі коні беспярастанку стукалі капытамі. Ноч прайшла спакойна. Досвіткам баржы падышлі да вёскі Лагань, дзе прастаялі да вечара. Змрочныя цені апускаліся на мора.

Заўтра бой. Ніхто не спаў.

Камандзіры растлумачылі задачу. Востраў займаюць часці Горска-Маздокскага палка, у праціўніка ёсць артылерыя. Наша задача—пад прыкрыццём кулямётаў хутка выгрузіцца і сакрушальным ударам скінуць белых у Ільмень і залівы, якія акружаюць востраў, захапіць паром і замацавацца.

Хвалі злобна біліся аб баржы і расплёскваліся жоўтымі пырскамі. Нахмурыўшы шэрыя бровы, сярдзіта сустрэла адважных раніца. На небасхіле паказалася вузкая жоўтавата-шэрая палоска вострава Бірузяк. Баржы ішлі наперад, байцы рыхтаваліся да выгрузкі. Ужо можна было ўглядзець прыземістыя пабудовы паселішча.

Раздаўся стрэл, другі, трэці. У адлегласці 100 сажняў ад баржаў узвіліся гіганцкія слупы вады. Над галавамі байцоў з віўтам праносіліся снарады, ускіпала мора ад выбухаў. Затарахцелі кулямёты.

Баржы ўткнуліся ў мель. Пад прыкрыццём кулямётаў, не марудзячы ні мінуты, полк разгружаўся на ваду. Некалькі хвілін—і ўсе на конях, разважаць няма калі.

У атаку ма-а-а-рш, ма-а-арш!!!

Узмятнуўшы клінкі, паўкальцом агібаючы востраў, з крыкам ура, рынуліся самарцы ў атаку.

Хлопала, чвакала мора пад нагамі коней, рассыпаючы пясчана-жоўтыя пырскі. Затрашчэлі кулямёты. Але позна—не спыніць ліхіх коннікаў.

Востраў узят, задача выканана.

12 ліпеня 1919 года

Генерал Драценка павёў наступленне на стаўку Эрэтэнеўскага ўлуса, дзе займалі абарону два эскадроны 37 кав. палка. Першы эскадрон займаў востраў, забяспечваючы фланг баявога ўчастка ад абходу праціўніка ў брод праз заліў і востраў. Трэці эскадрон прыкрываў дарогу на вёску Алабугскае. Абоз першага эскадрона размясціўся на паўночным беразе заліва. Праціўнік галоўнымі сіламі павёў наступленне на трэці эскадрон. Не паспеўшы паведаміць першаму эскадрому, трэці, пад націскам мацнейшых сіл, пачаў адыход на Алабугскае.

Ведаючы размяшчэнне сваіх часцей, абознікі спакойна выконвалі свае работы. Іх было 12—каваль Кавалёў, повар Шкураценка, швец з жонкай, абознікі і хлапчук гадоў васьмі, які выхаваўся ў эскадроне (бацькі яго загінулі ў пясках пры адступленні 11-й арміі).

Шум бою каціўся па беразе заліва, набліжаючыся да абоза. Кінуўшы свае звычайныя работы, абознікі настаражыліся, узяліся за вінтоўкі. Праціўнік не прымусіў сябе доўга чакаць. Імкнучыся адрэзаць першы эскадрон на востраве, праціўнік спяшаўся захапіць брод. Пад камандай каваля Кавалёва абознікі расставілі павозкі і адкрылі агонь па падыходзячаму эскадрону праціўніка. Людзі, у руках якіх часцей былі малаток і абцугі, шыла і дратва або чарпак паходнай кухні, паказвалі ў мінуту небяспекі бяспрыкладны ўзор класавай свядомасці, стойкасці і геройства. «Загіне эскадрон», — гаварылі абознікі, больш непакоячыся за адрэзаных на востраве таварышоў, чым за сябе.

Каваль Кавалёў ускочыў на абознага каня і напралом, праз рэдкі ланцуг белых, пад градам куль паскакаў на востраў.

Першы эскадрон, акапаўшыся на востраве, вёў бой з ...

праціўніка, не падазраючы навіслай небяспекі.

Задыхаючыся, Кавалёў далажыў камандзіру эскадрона аб небяспецы. І калі эскадрон прарваўся, падышоў да свайго абоза, то жахлівую карціну ўбачылі байцы: абознікі, адцягнуўшыя ўвагу праціўніка да сябе, валяліся над брычкамі, часткова забітыя, часткова раненыя. Абаронцам абоза астаўся адзін повар Шкураценка. Згубіўшы надзею на дапамогу, адстрэльваючыся, Шкураценка адступаў на ўсход. Але, заўважыўшы, што падыходзіць свой эскадрон, ён з вінтоўкай наперавес кінуўся на белых. У гэтым наступальным адважным парыве да яго падаспеў свой эскадрон. Падабраўшы раненых і забітых, з сваім абозам вышаў эскадрон з акружэння, адступіўшы на Алабугскае. А праз два месяцы каваль Кавалёў стаў першым кавалерам **Ордэна Чырвонага сцяга.**

13 кастрычніка 1920 года.

Каб адцягнуць сілы праціўніка, які цясніў нашы часці ў таганрогскім кірунку, дывізія атрымала задачу—прарвацца ў тыл, парушыць упраўленне і разграміць тылы. Фронт праціўніка дывізія прайшла незаўважанай. І толькі пад вечар наступнага дня дывізію заўважыў самалёт праціўніка. Для таго каб схавацца ад назірання дакучлівых самалётаў, дывізія ў далейшым рухалася ўначы ...

Пасля невялікага прывалу фарсаваным маршам рушылася дывізія на Вялікі Такмак.

Чорным ветраным прасторам навалілася ноч на калоны, скрываючы іх ад дакучлівага самалёта.

Не чуваць гоману байцоў. Толькі рэхам адгукваецца тысячаногі ўдар капытоў ды малінавым перазвонам пазвоньваюць страмёны. Хутка з-за голага стэпавага ўзгорка паказаліся далёкія агеньчыкі станцыі.

Рэзанула кулямётная дроб. Свіст куль зліўся са скавытаннем ветра.

Станцыя была ўзята з налёту. Збіўшы вартавы батальён і канвойную каманду штаба Багачэўскага, узарваўшы склады са снарадамі, знішчыўшы бронемашыны, спаліўшы шэсць самалётаў, рачавыя і інжынерныя склады Данскога корпуса, чырвоныя кавалерысты рушыліся далей.

Замітусіліся белагвардзейцы па вуліцах вёскі. Бязлітасна запрацавалі шаблі па галовах перапужаных афіцэраў і салдат. Адных афіцэраў было зарублена каля 300 чалавек, сярод іх 4 генералы, а пятага генерала—Таміліна, начальніка тылу ўсіх узброеных сіл на поўдні Расіі, узялі ў палон.

За гэты рэйд па тылах праціўніка дывізія атрымала баявы чырвоны сцяг ад ЦВК Саюза.

МІНЮК.

85-ГОДДЗЕ АКАДЭМІКА І. П. ПАЎЛАВА

Акадэмік І. П. ПАЎЛАЎ.

Выдатнейшы совецкі фізіолаг акад. Іван Пятровіч **Паўлаў** нарадзіўся ў Разані 27 верасня 1849 года.

У 1878 годзе, яшчэ будучы студэнтам Ваенна-медыцынскай акадэміі, І. П. Паўлаў напісаў артыкул **«Вынікі перавязкі страўнікавага пратоку ў трусоў»**, які з'явіўся першай ступенню класічнай працы І. П. Паўлава аб рабоце стрававальных жалёз.

У 1883 годзе І. П. Паўлаў атрымлівае званне доктара медыцыны за дысертацыю **«Цэнтрабежныя нервы сэрца»**. У 1884 г. ён прызначаецца прыват-дацэнтам Ваенна-медыцынскай акадэміі і атрымлівае заграднічную камандыроўку на два гады.

У пачатку 900-х гадоў І. П. Паўлаў упершыню ўстанавіў сувязь паміж стрававальнымі працэсамі і псіхічнымі з'явішчамі. К гэтаму часу адносіцца ўзнікненне тэорыі аб умоўных рэфлексах. У прамове на міжнародным медыцынскім кангрэсе ў Мадрыдзе І. П. Паўлаў упершыню выказаў свой пункт гледжання на вывучэнне псіхічных явішч. У развіцці прыродазнаўчых навук гэта лічыцца гістарычнай датай.

У 1904 г. І. П. Паўлаў атрымаў Нобелеўскую прэмію за свае работы па фізіялогіі стрававання. У 1907 г. выбіраецца членам Акадэміі навук.

Свае канчатковыя формы вучэнне аб умоўных рэфлексах атрымала ў рэзультаце 25-гадовай работы І. П. Паўлава і яго вучняў. Вынікамі гэтай работы з'яўляецца класічная праца І. П. Паўлава **«Лекцыі аб рабоце вялікіх палушарыяў галаўнога мазга»** (1927 г.).

Урад Совецкага Саюза аддае работам акад. Паўлава вялікую і пастаянную ўвагу.

У 1919 годзе, к 70-годдзю з дня нараджэння акадэміка, Уладзімір Ільіч Ленін у спецыяльным дэкрэце адзначыў выключныя заслугі вучонага перад навукай і ўказаў на неабходнасць выдаць яго працы. Адзначаючы заслугі акад. Паўлава ў дзень яго 80-годдзя, Соўнарком СССР спецыяльнай пастановай ад 27 верасня 1929 года забяспечыў асоба спрыяючыя ўмовы для яго работы і кіруемага ім фізіялагічнага аддзялення Дзяржаўнага інстытута эксперыментальнай медыцыны.

Да 85-годдзя акадэміка Фізіялагічны інстытут Акадэміі навук рэарганізуецца ў Інстытут фізіялогіі і паталогіі вышэйшай нервовай дзейнасці. Акадэмія навук прымае меры да максімальнага пашырэння памяшкання інстытута і мяркуе прысвяціць бліжэйшую сесію Акадэміі работам акад. Паўлава.

У Колтушах, пад Ленінградам, ідуць вялікія будаўнічыя работы на біялагічнай станцыі акад. Паўлава. Тут-жа ствараецца вялікі навуковы гарадок, які будзе мець уласную цёплаэлектрацэнтраль, тэлефонную станцыю і памяшканні для малпаў і сабак. Госмедвыдат прыступае да перавыдання капітальных прац акад. Паўлава.

ВЯЛІКІ УЗДЫМ

Раённы ваенны камісар і начальнік Менскага прызыўнага пункта тав. **Яноўскі** паведаміў нашаму карэспандэнту аб ходзе прызыву 1912 г.

— Прызыў праходзіць з вялікім уздымам. Яўка стопрацэнтная. Настрой бадзёры, вялікая цяга папасці ў рады Чырвонай арміі. Ёсць выпадкі адмаўлення ад ільгот.

У першыя дні ішлі арганізаваныя прызыўнікі па прадпрыемствах і сельсаветах. З 23 верасня яўка ідзе ў алфавітным парадку.

Сярод прызыўнікоў — лепшыя ўдарнікі калгасаў фабрык заводаў.

Арганізаваная частка прызыўнікоў адзначыла яўку на пункт датэрміновым выкананнем хлебапаставак і продажам лішкаў хлеба каапераціі. Прызыўнік тав. **Дано** — лепшы ўдарнік калгаса імя Фалько — з'яўляецца арганізатарам чырвонага абоза, які даставіў 65 падвод з бульбай і іншымі прадуктамі. Прызыўнік Сененокага сельсовета **Вашкевіч** арганізаваў абоз, даставіўшы 12,5 тон лішкаў хлеба для продажу дзяржаве. 200 тон хлеба для дзяржаўных закупак, тысячы тон бульбы дастаўлены чырвонымі абозамі па ініцыятыве прызыўнікоў.

Права быць байцом у Чырвонай арміі і насіць гэту ганаровую назву належыць толькі працоўным. Прызыўной камісіі пры дапамозе грамадскасці ўдалося выкрыць рад выпадкаў, калі класавы вораг, утойваючы свой сапраўдны твар, прабаваў папасці ў Чырвоную армію. Сярод адсеяных — Бяляеў С.—сын жандара, Бірукоў С.—сын папа, Казак М.—сын кулака, і т. д. Гэтыя факты сведчаць аб неабходнасці яшчэ больш узмацніць рэволюцыйную пільнасць, каб не дапусціць прасякнення ў рады Чырвонай арміі класава-варожых элементаў.

Райваенкамат, мясцовыя партыйныя і прафесіянальныя арганізацыі прынялі рад мер, каб найлепш абслужыць прызыўнікоў у Менску.

На менскім прызыўным пункце. В цэнтры чырвоны партызан тав. БЕЛІНСКІ дзеліцца з прызыўнікамі сваімі ўспамінамі аб грамадзянскай вайне.

ВАРТАЯ ЗМЕНА

Прызываецца група таварышоў з **электрастанцыі.** Іх 11 чалавек. Арганізаваным парадкам прыехалі яны ў аўтамашыне. З імі прадстаўнікі адміністрацыі і грамадскіх арганізацый. Пераважная большасць з характарыстыкай лепшага ўдарніка вытворчасці. Здалі норму на «ГПА», на варашылаўскага стралка.

Далей ідуць прызыўнікі фабрыкі **«Везувій».** Прышлі таксама арганізаваным парадкам, з лепшымі характарыстыкамі і паказальнікамі работы на вытворчасці і ў грамадскай працы.

Прызыўнікі калгасаў Прудкоўскага сельсовета **«Шлях соцыялізма»** і **«Чырвоны працаўнік»** расказваюць камісіі аб сваёй рабоце ў калгасе, аб працаднях, сведках іх ударнай работы.

Ва ўсіх прызыўнікоў моцнае жаданне папасці іменна ў кадравыя часці РСЧА. Большасць з іх просяць прызыўную камісію накіраваць у механізаваныя часці Чырвонай арміі, у паветраны флот.

Прызыўніка, рабочага завода Гомсельмаш тав. **Аксанава** камісія забракавала. Некалькі раз хадзіў ён да ваенкома з просьбай назначыць другую камісію, нарэшце, дабіўся перагляду і прыняцця ў рады РСЧА.

Чырвоная армія атрымлівае ад Гомельшчыны соцыяльна адабраную, фізічна моцную, граматную, вартую змену і папаўненне.

ПАЛЯШЧУК.

Гомель.

АЛЕСЬ БУДЗЕ ТАНКІСТАМ

З нецярплівасцю праходзіць медагляд **Сеўрукоў Алесь**—трактарыст з соўгаса **Канічы.** 9 месяцаў таму назад Алесь нічога не разумеў у трактары. Трактарыстам стаў за час даппрызыўнай падрыхтоўкі. І нядрэнным трактарыстам. Урач дае кароткае заключэнне.

— Годны.

Шчаслівая ўхмылка пакрывае твар Алеся.

— А можа хочаш атрымаць ільготу. У цябе-ж жонка і дзіцё малое,—пытае старшыня камісіі.

— Не жадаю ільготы. Хачу ў армію.

— У які род войск?

— Каб на бранявых машынах ездзіць.

Вось другі прызыўнік—**Патапенка Андрэй.** Нядаўна ён быў зусім няграматным. У мінулым пастухбатрак. Зараз—калгаснік-ударнік. Выпрацаваў ужо 200 працадзён. За час падрыхтоўкі да прызыву ліквідаваў сваю няграматнасць.

На прызыўны пункт прышоў з упэўненасцю, што безумоўна прымуць у рады РСЧА. Ад камісіі выходзіць вельмі задаволены, ён прыпят у кавалерыю.

М. ВІШНЕЎСКІ.

Касцюковічы.

ПЕРШЫ РЭЙС САНІТАРНАГА САМАЛЁТА

25 верасня санітарны самалёт Чырвонага крыжа вылецеў у першы рэйс у Шклоў. Самалёт даставіў асістэнта другой тэрапеўтычнай клінікі доктара Васілеўскага для кансультацыі цяжка-хворых у мясцовай больніцы.

У выпадку неабходнасці экстранай дапамогі — пераліванне крыві, хірургічная аперацыя, перавозка з раёнаў у Менск—самалёты могуць выклікацца праз РВК і інспекцыі аховы здароўя.

ГУКАВОЕ КІНО У ПЛЕШЧАНІЦАХ

У Плешчаніцах у будынку міжсаюзнага клуба распачата абсталяванне першага ў раёне гукавога кіно-тэатра. Для ўстаноўкі апаратуры з Менска прыехала спецыяльная брыгада Белдзяржкіно. Тэатр разлічан на 600 месц і будзе адкрыт к Окцябрскай гадавіне.

ІНСТЫТУТ АХОВЫ МАЦЯРЫНСТВА І ДЗЯЦІНСТВА

Беларускі навукова-даследчы інстытут аховы мацярынства і дзяцінства за апошні час значна пашыран. Абсталяваны біяхімічная лабараторыя і рэнтгенаўскі габінет. Арганізуецца першае ў БССР дзіцячае аддзяленне па хваробах вухаў, горла і носа і хірургічнае аддзяленне. У лістападзе адкрыецца псіханеўралагічнае аддзяленне.

Праводзіцца работа па падрыхтоўцы работнікаў для яслей і школ. У жніўні было выпушчана 40 памочнікаў школьна-санітарных дактароў. (БЕЛТА).

Пастаноўка п'есы «Байцы» Рамашова ў БДТ-2.

БЕЛАРУСКІ ДРУГІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР

(Тэатры БССР у новым сезоне)

БДТ-2 адкрыў зімовы сезон 6 верасня ў Віцебску п'есай Рамашова **«Байцы»**, якая паказвае сёнешні дзень камандзіраў Чырвонай арміі ў працы, вучобе і хатнім быту, за работай і на адпачынку. Пастаноўшчыкі п'есы — рэжысер ленінградскага Александрынскага тэатра **Дэрвішаў** мастак—**Шкляеў.** Уся работа над п'есай праходзіла пры дапамозе камандна-палітычнага складу падшэфнай тэатру ваеннай часці.

У гэтым сезоне тэатр пакажа рад новых цікавых спектакляў.

«Цудоўны сплаў» Кіршона заслужана лічыцца лепшай совецкай камедыяй, надзвычай вясёлай, бадзёрай, выклікаючай многа здаровага смеху. Гэта п'еса атрымала другую прэмію на ўсесаюзным конкурсе драматургіі (першую прэмію, як вядома, не атрымала ні адна п'еса). У БДТ-2 яе паставіў рэжысер **С. Г. Розанаў** сіламі комсамольскай ячэйкі тэатра.

П'еса **«Вздор»** Фіна не з'яўляецца «шэдэўрам» нашай драматургіі, але пад кіраўніцтвам буйнага майстра совецкага тэатра — мастацкага кіраўніка маскоўскага тэатра ВЦСПС **А. Д. Дзікага**, які паставіў гэту п'есу ў БДТ-2, малады, талантлівы калектыў тэатра даў глядачу надзвычай цікавы і па сваёй мастацкай якасці каштоўны паказ перароблкі чалавека ў працэсе соцыялістычнага будаўніцтва.

«Усмірэнне містэра Рабінзона» напісана драматургам Каверыным на тэму аб працы замежных спецыялістаў у СССР. Ставіў п'есу малады рэжысер, выхаваны ў БДТ-2, **Ц. Н. Сяргейчык.**

Апрача гэтых новых для рабочага глядача спектакляў уключаны ў рэпертуар п'есы, якія раней ужо ішлі ў тэатры: **«Разлом»** Лаўрэнева і **«Жаніцьба Фігаро»** Бамаршэ.

Зараз тэатр працуе адначасова над двума новымі п'есамі — камедыяй маладога беларускага драматурга **Траецкага**, якая напісана спецыяльна для тэатра на матэрыялах калгасаў Віцебскага раёна, і над п'есай Трыгера **«Марыя Узорава»** — аб удзеле жанчын у соцыялістычным будаўніцтве.

У рэпертуар тэатра ўключаны прэміраваная на ўсесаюзным конкурсе п'еса ўкраінскага драматурга Карнейчука **«Гібель эскадры»**, п'еса **«Закон Лікурга»**, напісаная Базылеўскім па матывах рамана Драйзера «Амерыканская трагедыя», і п'еса беларускага драматурга Курдзіна **«Азелянёны цэх»**. Разам з тым тэатр чакае ад **Кузьмы Чорнага** даўно абяцаную ім п'есу.

Мінуўшы год работы БДТ-2 прайшоў пад знакам аграмаднага творчага росту тэатра. Акторскі калектыў БДТ-2, шырока разгарнуўшы соцспаборніцтва і ўдарніцтва, аслабаніўшыся ад нацдэмаўскага кіраўніцтва былога мастацкага кіраўніка Міцкевіча, выкарыстаўшы буйных майстроў сцэны Масквы і Ленінграда, значна вырас, узмацніў сувязь з совецкай грамадскасцю, стаў сапраўдным памочнікам партыі ў справе соцыялістычнага будаўніцтва.

Р. С. ГАЕЎСКІ.
дырэктар Беларускага 2-га дзяржаўнага тэатра.

КОНКУРС НА ЛЕПШЫ ФОТАЗДЫМАК

«Звязда» абвяшчае з 1 кастрычніка па 1 лістапада 1934 г. конкурс на лепшыя фота-здымкі.

УМОВЫ КОНКУРСА

Трэба адлюстраваць у здымках, прысылаемых на конкурс: 1) падрыхтоўку калгаса да зімы, 2) вытворчы момант, 3) хлебазакупкі, 4) культурнае жыццё на вытворчасці, 5) культурнае жыццё ў калгасе.

Здымкі павінны насіць характар фота-эцюдаў. У подпісе да здымкаў павінна быць указана, дзе адбываецца дзеянне. Размер здымкаў не менш 13 × 8 см.

ПРЭМІРАВАННЕ

За кожную серыю з трох здымкаў, прадстаўленых адным аўтарам, устанаўляюцца тры прэміі: першая—200 руб., дзве другіх—па 150 руб. і дзве трэціх—па 75 руб. Апрача таго, за здымкі, змешчаныя ў газеце, будзе аплочан ганарар.

Здымкі пасылаць па адрасу: рэдакцыя газеты «Звязда», мастацкі сектар, на фота-конкурс.

НА ШАХМАТНЫМ ТУРНІРЫ МАЙСТРОЎ БССР, УКРАІНЫ І ЗАКАЎКАЗЬЯ

ТІФЛІС, 26 верасня. (Па тэлеграфу ад спецыяльнага карэспандэнта «Звязды»).

У шостым туры (27 верасня) выйгралі Верасаў у Селезнёва, Рагозін у Канстанцінопальскага і Макагонаў В. В. у Гоглідзе. Канстанцінопальскі і Гоглідзе ў турніры ішлі без пройгрышу. Унічыю закончылі: Каспаран-Кмох і Сіліч—Макагонаў М. Адкладзены партыі: Сарокін — Раузер і Кірылаў—Эбралідзе. Перавага ў Раузера і Эбралідзе.

Становішча пасля 6-га туру наступнае: **Макагонаў В.** +3,5 з 4-х, **Гоглідзе** +4 з 6-ці, **Канстанцінопальскі** +3,5 з 5-ці, **Верасаў** і **Кмох** па +3,5 з 6-ці, **Сіліч** і **Рагозін** па +2,5 з 5-ці, **Каспаран** і **Селезнёў** па +2,5 з 6-ці, **Раузер** +1,5 з 4-х, **Кірылаў** і **Сарокін** па +2 з 5-ці, **Макагонаў М.** +2 з 6-ці, **Эбралідзе** +1,5 з 5-ці.

Наступны тур 29 верасня.

Майстар СІЛІЧ.

НОВЫЯ КНІГІ

✱ Выдавецтва БелАН выпусціла ў продаж наступныя новыя кнігі:

Запіскі Беларускай Акадэміі Навук, кніга 3-я. Цана 3 р., стар. 192.

Акад. **Замоцін**—«Методыка выкладання мовы і літаратуры ў 2-м і 3-м канцэнтрах». Цана 2 руб. 50 кап., стар. 98.

Акад. **Кедраў-Зіхман**—«Вучэнне К. К. Гедройца аб глебавым паглынаючым комплексе». Цана 1 руб., стар. 26.

Беларуска-літоўскі і руска-літоўскі тэрміналагічны слоўнік. Цана 1 руб., стар. 88.

—⊙—

ПАВЕДАМЛЕННЕ

30 верасня ў 6 гадзін вечара ў Доме партактыва адбудзецца вечар прызыўнікоў 1912 года нараджэння. Білеты атрымаць у гаркоме ЛКСМБ, пакой № 11, з 10 да 17 гадзін.

ГАРКОМ ЛКСМБ.
РАЙВАЕНКАМАТ.

Нам. адк. рэдактара А. ДЖЭЛЮК.

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. ЛІТВІНАВА НА ПЛЕНУМЕ ЛІГІ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА, 27 верасня. (БЕЛТА). **Сёння адбылося пасяджэнне асамблеі (пленума) Лігі нацый пад старшынствам Сандлера. Першым пунктам парадку дня стаяла пытанне аб прыняцці Афганістана ў Лігу нацый. Пленум зацвердзіў даклад шостай камісіі і аднагалосна пастанавіў прыняць Афганістан у Лігу.**

Затым было пастаўлена на абгаварэнне перададзенае ўчора Сандлеру пісьмо тав. **Літвінава.** Сандлер, спаслаўшыся на рашэнне пленума не ствараць на гэты раз трэцяй камісіі і не займацца пытаннямі разбраення, прапанаваў не падвяргаць дыскусіі пісьмо тав. Літвінава, а прыняць яго да ведама, бо Совет Лігі і без напамінання пленума правамочан уваходзіць у абмеркаванне пытанняў, звязаных з работай канферэнцыі па разбраенню.

У сувязі з гэтым т. Літвінаў выступіў з трыбуны пленума з наступнай заявай:

«У мае намеры не ўваходзіла ні суправаджаць маё пісьмо якімі-небудзь прамовамі, ні падымаць спрэчныя пытанні, якія выклікаюць дыскусію. Аднак, з прычыны заяў старшыні, я лічу сябе абавязаным сказаць некалькі слоў для таго, каб растлумачыць, якія мэты праследуе маё пісьмо ці, вярней, якіх мэт яно не ставіць. Я далёк ад думкі прабаваць штурхнуць асамблею або Совет на ўмяшанне ў нармальную працэдуру канферэнцыі па разбраенню ці яе астатніх органаў, яшчэ менш таго — на ліквідацыю канферэнцыі наогул».

Указаўшы, што старшыня канферэнцыі па разбраенню, або яе бюро, могуць праводзіць у жыццё тыя мерапрыемствы, якія яны палічаць неабходнымі і своечасовымі, тав. Літвінаў разам з тым заявіў, што «Асамблея і Совет Лігі не могуць заставацца безудзельнымі да пытанняў разбраення».

«Урэшце — прадаўжае тав. Літвінаў — канферэнцыя па разбраенню з'яўляецца, як мне ўжо не раз напаміналі, параджэннем Лігі, і старшыня яе атрымаў свой мандат ад Совета Лігі. Мне здаецца ўсім натуральным, што пасля амаль двух з паловай год існавання канферэнцыі па разбраенню, калі не асамблея, то, па крайняй меры, Совет у цэлым павінен праявіць некаторую цікавасць да работы канферэнцыі, падвесці вынік таму, што ёю зроблена і што не зроблена і затым, у сваю чаргу, прыняць некаторыя меры, якія маглі-б памагчы канферэнцыі або надаць ёй які-небудзь напрамак.

Я не раблю сакрэту з прапановы, якую я збіраюся ўнесці, як толькі падобная магчымасць прадставіцца хоць-бы толькі ў адносінах працэдуры. Я, мабыць, давяду да ведама Совета аб унесенай совецкай дэлегацыяй у генеральную камісію прапанове стварыць спецыяльны пермантны орган Лігі, які займаўся-б усімі пытаннямі барацьбы за мір, уключаючы сюды і пытанні разбраення.

Я не адмовіўся ад ідэі перманентнай канферэнцыі міру. Наадварот, я больш чым калі небудзь перакананы у яе неабходнасці. І, калі я не памыляюся, гэта ідэя заваёўвае сабе прызнанне ў колах Лігі. Я помню, што за межамі Лігі застаецца яшчэ вялікая краіна, супрацоўніцтва з якой у пытаннях міру і разбраення мы ўсе высока цэнім, што тут павінна быць на доўгі тэрмін створана агульная глеба для падобнага супрацоўніцтва. Аднак зараз не час спыняцца на гэтым пытанні. Адзінай мэтай майго пісьма было напомніць асамблеі аб праблеме разбраення і даказаць усім, хто знаходзіцца за межамі гэтага сходу, што Ліга нацый і асобныя яе члены не забываюць аб гэтай праблеме.

Мне здаецца, што негатыўнага рашэння не ствараць трэцяй камісіі і не закранаць пытанняў разбраення недастаткова для гэтага. Неабходна была якаясці пазітыўная прапанова ці рашэнне. Гэта мэта была дасягнута апублікаваннем майго пісьма. Калі з тэхнічных прычын асамблеі нязручна прымаць фармальную рэзалюцыю, бо гэта ішло-б у разрэз з ранейшым рашэннем, прынятым яшчэ да з'яўлення совецкай дэлегацыі ў асамблеі, то я не стану настойваць на фармальным галасаванні і задаволюся тым, што паследую парадзе старшыні ўзняць гэта пытанне на самым Совеце Лігі».

* * *

Як пісьмо тав. **Літвінава, так** і яго выступленне на пленуме зрабіла ў жэнеўскіх колах вялікае ўражанне. Абодва акты разглядаюцца тут, як надзвычай удачныя і важныя крокі совецкай дэлегацыі ў рамках самой Лігі, якія цалкам адпавядаюць усёй прыродзе совецкай знешняй палітыкі і задачам, якія совецкі ўрад паставіў перад сабой, уступаючы ў Лігу. Тут падкрэсліваюць, што выступленне т. Літвінава чотка і недвузначна паставіла Лігу перад адказнасцю, якую яна нясе як за лёс канферэнцыі па разбраенню, так і за усе далейшыя крокі па арганізацыі міжнароднага міру і стварэнню гарантый безапаснасці.

* * *

ЖЭНЕВА, 28 верасня. (БЕЛТА). **Учора ўвечары закончыла свае работы 15 сесія пленума Лігі нацый.**

Сёння частка совецкай дэлегацыі на чале з т. **Літвінавым** пакінула Жэневу.

ПРАЦЭС ТЭЛЬМАНА НАЗНАЧАН НА 15 КАСТРЫЧНІКА

ПАРЫЖ, 27 верасня (БЕЛТА). Згодна вестак агенцтва «Інпрэс», міжнародная юрыдычная камісія па справе Тэльмана паведамляе, што **следства па справе ТЭЛЬМАНА закончана.** Згодна заявы пракурора Парызіуса працэс назначан на 15 кастрычніка. Аднак, да гэтага часу невядома, якія абвінавачанні прад'яўлены тав. Тэльману. Судовыя ўлады не далі ніякіх гарантый, што Тэльману будзе прадастаўлена свабода выбару абаронцаў і што ў часе працэса будуць захаваны агульна прызнаныя прававыя нормы. Камісія канстатуе таксама, што **Торглер** і рад інш. палітычных трымаюцца ў турмах у якасці заложнікаў.

ХАРБІНСКІ КАРЭСПАНДЭНТ „СІМБУН РЭНГА" АБ ВЫМУШАНАЙ ПАСАДЦЫ СОВЕЦКАГА САМАЛЁТА

ТОКІО, 26 верасня. (БЕЛТА). Харбінскі карэспандэнт агенцтва «Сімбун рэнга» пацвярджае, што совецкія лётчыкі зрабілі вымушаную пасадку з прычыны **зрасходвання** запасаў гаручага. Совецкія **лётчыкі**—піша агенцтва—знаходзяцца ў руках манчжурскай пагранічнай аховы. Совецкі консул **Смірноў**, атрымаўшы інструкцыю НКЗС, вядзе перагаворы з мясцовымі ўладамі аб вызваленні лётчыкаў.

МЕНСК

ГАРАДСКАЯ ОКЦЯБРСКАЯ КАМІСІЯ

Гарадская камісія па правядзенню святкавання XVII гадавіны Окцябра арганізавана пры горсовеце. Старшыня—т. **Жуковіч.** Створана 7 падкамісій—адміністрацыйная, мастацкая, масава-палітычных мерапрыемстваў, арганізацыйна-гаспадарчая і інш. Трыкутнікам прадпрыемстваў і ўстаноў прапанавана стварыць свае окцябрскія камісіі.

⊙ ⊙ ⊙

АГУЛЬНАГАРАДСКІ ВЕЧАР ПІОНЕРСКАГА АКТЫВА разам са старымі бальшэвікамі, палітэмігрантамі і дзяцьмі замежных рабочых, прысвечаны міжнароднаму дзіцячаму тыдню, адбудзецца 6 кастрычніка ў Доме партактыва. К вечару рыхтуецца калектыўная інсцэніроўка, у якой прымуць удзел больш 60 піянераў.

ЗВЫШ 80 ДЗЯЦЕЙ адпраўлены на курорты для лячэння. Гэтымі днямі выязджаюць ў Алупку і Еўпаторыю яшчэ 15 дзяцей.

Галоўны корпус універсітэцкага гарадка

НАДВОР'Е СЕННЯ

Паводле вестак бюро надвор'я, у Менску тэмпература паветра ноччу з 28 на 29 верасня ад 6 да 9, сёння днём ад 14 да 17 градусаў. Ноччу невялікая воблачнасць і зменная ў дзень, без асадкаў. Ветры слабыя да ўмераных, часамі да свежых заходніх і паўночна-заходніх напрамкаў. Бачнасць добрая.

⊙ ⊙ ⊙

ГЕОЛАГА-РАЗВЕДАЧНАЯ ПАРТЫЯ геалагічнага інстытута Беларускай акадэміі навук выехала ў Гомельскі раён. Партыя будзе праводзіць работу па выяўленню якасці залежаў глін і магчымасці забеспячэння сыравінай цагельні «Профінтэрн».

910 ТОН ГУРКОЎ засаліў на зіму для рабочага снабжэння Плодатрэст. Разгорнута работа па засолцы памідораў і заквасцы капусты. Замачваецца 200 тон яблык.

СУСТРЭЧА ПА ФУТБОЛУ Ленінград—Менск адбудзецца 2 кастрычніка. З Ленінграда прыязджае футбольная каманда «Красного путиловца».

Першы Дзяржаўны Тэатр (БДТ—1) | СЁННЯ ЗЯМЛЯ І НЕБА. Пачатак ў 8 гадзін веч.

Гукавы кіно-тэатр „Чырвоная Зорка" | НОВАЯ ПРАГРАМА. У фаэ—канцэртн. аддз.

ГУКАВЫ кіно-тэатр „Пролетарый" | Мастацкі гукавы фільм „ПРАСПЕРЫЦІ". Звыш прагр. Муз-джаз.

Кіно „Інтэрнацыянал" | НОВАЯ ПРАГРАМА. Звыш праграмы кіно-хроніка Саюзкіно

Кіно „СПАРТАК" | Ад 29 верасня. Замежны фільм НА СЁМЫМ НЕБЕ, камедыя ў 7 частках. У галоўнай ролі Гарольд Лойд. У праграме—кіно-хроніка. ШТОДЗЕННА 5 СЕАНСАЎ. КАСА—з 4 гадзін дня.

Беларускі Дзяржаўны тэхнікум фізкультуры ПАВЕДАМЛЯЕ УСІХ СТУДЭНТАЎ, што ЗАНЯТКІ на 1, 2 і 3 курсах ПАЧЫНАЮЦЦА 1-га кастрычніка 1934 г. Дырэкцыя.

СЁННЯ, а 6 гадзіне увечары ў памяшканні Інстытута Эканомікі БелАН—Ленінская 29-35, 2 паверх, пакой 17, адбудзецца абарона дысертацый на ступень кандыдата эканамічных навук:, аспірантаў БЕНЦМАНА—на тэму: „Прадукцыйнасць працы—ў прамысловасці БССР" тав. МАТУСЕВІЧА на тэму: „Соцыялістычныя формы працы", ПАДБЯРЭЗНАГА на тэму: „Сельская гаспадарка Беларусі", КАРАКУЛЬКА—на тэму: „Выдаткі вытворчасці ў машынным будаўніцтве".
Афіцыяльнымі апанентамі вызначаны акад. ДОМБАЛЬ, праф. МАРКУС, кандыдат навук СЫЦЬКО, кандыдат навук РАВУН, праф. МАРГЕЛАЎ, акад. ПЯТРОВІЧ, галоўны эканаміст НКЛП ДУКАР і дырэктар інстытута прамысловасці т. СЛОНІМ.
Дырэкцыя Ін-та эканомікі БелАН

НАБОР на КУРСЫ ІНСТРУКТАРОЎ РАЙКОМАЎ КП(б)Б пры завочнай партвучобе пры БІМЗО прадаўжаецца да 15 кастрычніка 1934 г. Умовы набору надрукаваны ў „Звяздзе" ад 12-8—3 4 г.
Дырэктар ІМЗО пры ЦК КП(б)Б БАРАН.

Рэдакцыі газеты „ЗВЯЗДА" ПАТРЭБНЫ МАШЫНІСТКІ, якія добра ведаюць беларускую мову. Звяртацца да сакратара рэдакцыі.

У сувязі са складаннем геолага-разведачнага плана на 1935 г. Інстытут геалогіі і гідрагеалогіі БелАН просіць усе наркаматы, трэсты і прадпрыемствы БССР даць не пазней 1 кастрычніка г.г. заказы на выкананне ў 1935 г на дагаворных умовах геолага-разведачных гідра-геалагічных і інжынерна-геалагічных работ.
Пры непрадстаўленні своечасова заявак інстытутам работы да выканання прымацца не будуць.
Інстытут геалогіі і гідрагеалогіі, Ленінская, 29-35 тэл. 22-414.

Менскі гарадскі аддзел народнай асветы паведамляе, што арганізацыі, якія не зарэгістравалі сваіх БІБЛІЯТЭК павінны абавязкова зарэгістраваць апошнія ў Гарана, пакой 29, памяшканне Горсовета, да 29 верасня б. г. Гарана.

Друкарні „Звязда" ПАТРЭБНЫ:
1. Электра-манцёр ведаючы слесарную работу.
2. Прыёмшчыкі на ратацыйнай машыне.
3. Вучні - лінатыпісты.
Звяртацца: Совецкая 63. 2-гі паверх да дырэктара.

МАЦУЙ САНІТАРНУЮ АБАРОНУ СССР! з 15-га верасня праводзіцца 3-я ЎСЕСАЮЗНАЯ ЛАТАРЭЯ ЧЫРВОНАГА КРЫЖА І ЧЫРВОНАГА ПОЎМЕСЯЦА па новай сістэме: 100.000 латарэйных кніжак—100.000 беспройгрышных білетаў.
Кожная кніжка мае 50 марак.
„Купіўшы марку на беспройгрышны білет, тут-жа даведаешся—выйграў ці не".
Цана маркі 1 руб.
Галоўныя выйгрышы коштам 10.000 рублей.
За латарэйнымі кніжкамі звяртайцеся ў мясцовыя арганізацыі Чырвонага крыжа і Чырвонага поўмесяца.

Ленінградскім дзяржаўным віна-каньячным і гарэлачным заводам трэста „АРАРАТ" ССР Арменіі ў г. Менску, па Ленінскай вул. № 16, АДКРЫТ МАГАЗІН. ВЯЛІКІ АСАРТЫМЕНТ натуральных вінаградных він, каньякоў і гарэлачных вырабаў. СА СКЛАДУ магазіна аптовым пакупнікам даецца ўстаноўленая СКІДКА.
Трэст „Арарат".

Менск, друкарня «Звязды» Выпускаючы—А. КРУЧКОЎ, ст. карэктар—БЯРОЗАВІК, ст. метранпаж—Н. ПЕРАКЛАДНЁЎ, ст. стэрэатыпер—Е. КАГАН, ст. друкар—З. РУБІН. Уп. Галоўлітбела № К—3241.